

Πορεία πρὸς τὸ Πάθος καὶ τὴν Ἀνάσταση

Πορεία πρὸς τὸ Πάθος καὶ τὴν Ἀνάσταση

Κυριακὴ τῶν Βαΐων - Τὰ νήπια

«Ἐκ στόματος νηπίων καὶ θηλαζόντων κατηρτίσω αἶνον». Αὐτὴ ἡ ὁμορφὴ φράση, παρμένη μέσα ἀπὸ τοὺς Ψαλμοὺς τοῦ Δαβίδ, ἀποτυπώνει κατὰ τὸν καλύτερο τρόπο τὴν εἰκόνα τῆς εἰσόδου τοῦ Χριστοῦ στὰ Ἱεροσόλυμα. Ἡ εἰσοδος θριαμβευτικὴ, ὅπως ταιριάζει σ' ἕναν Βασιλιά. Ἡ εἰσοδος αὐτὴ ἴσως ἡ μοναδικὴ ἐπίγεια τιμὴ ποὺ ἀπόλαυσε ὁ Κύριος, στὴν περιπέτεια τῆς ζωῆς Του. Ἡ ἔξοδος Του λίγες ἡμέρες μετὰ, ἀπὸ τὰ Ἱεροσόλυμα, ἦταν φέροντας τὸ Σταυρὸ στὸν ὦμο καὶ κατευθυνόμενος στὸ Γολγοθᾶ. Ἀπὸ τὸν θρίαμβο στὴν ἀτίμωση, θὰ μπορούσε μελαγχολικὰ νὰ σημειώσει κάποιος!

Ὅταν ἕνας βασιλιάς ἔκανε τὴν πορεία θριάμβου μετὰ ἀπὸ μία μεγάλη νίκη, τὸν ὑποδέχονταν οἱ πάντες, τοπικοὶ ἡγεμόνες, στρατιωτικοὶ καὶ θρησκευτικοὶ ἄρχοντες, ὅλος ὁ λαὸς μὲ ἰαχές καὶ θόρυβο, ἐνῶ ὁ βασιλιάς φρόντιζε νὰ μοιράζει στοὺς ἀνθρώπους χρήματα, φαγητό, προνόμια, δείχνοντας τὴν μεγαλοκαρδιά του καὶ τὴν ἀνωτερότητα ποὺ πῆγαζε ἀπὸ τὸ θρίαμβό του. Τὸν συνοδεύουν ἡ κουστωδιά του, οἱ ξεχωριστοί, οἱ ἐκλεκτοί, καὶ ταπεινωμένοι ὅλοι ὅσοι εἶχαν ἠττηθεῖ στὴ μάχη, γιὰ νὰ παραδοθοῦν στὴ χλεύη τοῦ λαοῦ!

Ὁ Χριστὸς μπαίνει στὰ Ἱεροσόλυμα χωρὶς τὴν βασιλικὴ πολυτέλεια, καθισμένος ἐπὶ πώλου ὄνου, ἀντὶ γιὰ ροδοπέταλα καὶ τελετές, τὰ μικρὰ παιδιὰ κουνοῦν τὰ βᾶγια τῶν φοινίκων, ἀντὶ νὰ τὸν ὑποδεθοῦν οἱ πολιτικοὶ καὶ θρησκευτικοὶ ἡγέτες τοῦ τόπου, αὐτοὶ εἶναι ποὺ συνωμοτοῦν ἐναντίον, ἀντὶ νὰ μοιράσει ὑλικά ἀγαθὰ, δίνει μόνο τὰ λόγια τῆς ἀγάπης, τῆς θυσίας, τῆς αἰωνιότητος. Σ' ἕναν λαὸ ποὺ ζητᾶ νὰ χορτάσει τὴν μόνιμη ὑλικὴ του πείνα, ὁ Χριστὸς προσφέρει τὴν πνευματικὴ τροφή καὶ τὸ ζῶν ὕδωρ, ποὺ θεραπεύει τὶς ὑπαρξιακὰς ἀνάγκες τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ δίνει τὴν ἐλπίδα τῆς ὑπέρβασης τοῦ θανάτου!

Τὸν συνοδεύουν οἱ Ἀπόστολοι, ταπεινοὶ ψαράδες, φοβισμένοι ἄνθρωποι, ποὺ θὰ σκορπίσουν στὴν ἀνηφόρα τῶν Παθῶν, δὲν ἔχει κοντὰ Του ταπεινωμένους καὶ ἔτοιμους νὰ παραδοθοῦν στὴ χλεύη, μαζί Του ὅμως θὰ φέρει πάντοτε συντετριμμένους τὸ θάνατο καὶ τὸν διάβολο, ποὺ πλέον δὲν θὰ ἔχουν καμία δύναμη οὐσιαστικὴ στὴν ἀνθρώπινη ἱστορία, ὅσο κι ἂν τὸ προσπαθοῦν!

Άξιζει νὰ σταθοῦμε στὰ παιδιά, στὰ νήπια. Ἡ ἀγνότητά τους, ἡ χαρά τους, ἡ ἐλευθερία καὶ ἡ ἀφοβία τους νὰ δοξολογοῦν τὸν «ἐρχόμενο ἐν ὀνόματι Κυρίου», ἀποτελοῦν τὴν ἀφορμὴ ἑνὸς οὐσιαστικοῦ προβληματισμοῦ. Στὴν ταραγμένη ἀπὸ τὰ πάθη, τὶς βιοτικὲς φροντίδες, τὴν ἀγωνία γιὰ τὸ μέλλον ψυχῆ καὶ καρδιάς μας, τὰ νήπια καταρτίζουν αἴνο πρὸς τὸ Θεὸ καὶ μᾶς προτρέπουν νὰ ἀφήσουμε αὐτὴ τὴν παιδικότητα καὶ τὴν ἀθωότητα ποὺ ὁ καθένας μας κρύβει, νὰ βγεῖ στὴν ἐπιφάνεια!

Νὰ ξεπεράσουμε τὴν κακία, νὰ μιλήσουν στὴν ψυχὴ μας τὰ ὅσα φέρνει ὁ Χριστός, ἡ ἀνάγκη ἀγάπης, ἐλευθερίας καὶ χαρᾶς, ποὺ νιώθουν τὰ νήπια, ἀλλὰ καὶ ὅλοι ὅσοι νηπιάζουν ὡς πρὸς τὴν ἁμαρτία, καὶ κυρίως νὰ μάθουμε ὅτι ἡ ζωὴ μας βρίσκει τὸ ἀληθινὸ της νόημα ὅταν νιώθουμε τὴν ἐμπιστοσύνη στὸ Θεό, ὅταν τὸν δοξάζουμε γιὰ ὅ,τι μας δίνει, ὅταν νιώθουμε αὐτὴ τὴ βαθιὰ χαρὰ τῆς παρουσίας Του, γιὰτὶ αὐτὴ εἶναι ποὺ δίνει στόχο καὶ ζωὴ στὴν ὑπαρξή μας! Καὶ ἂς ἀφήσουμε τοὺς κάθε λογῆς ἰσχυροὺς νὰ συνωμοτοῦν. Μᾶς ἀρκεῖ ἡ ὁμορφιὰ τῆς εἰκόνας τῶν νηπίων! Ἄλλωστε, στὸ χαμόγελό τους, ὑπάρχει ἡ ἐλπίδα! Ἄλλωστε, στὴ φωνή τους, ξεκινᾷ ἡ χαρὰ! Ἄλλωστε, ἡ παρουσία τους, δὲν εἶναι τίποτε ἄλλο ἀπὸ τὴν εἰκόνα τῆς αἰώνιας δοξολογίας, χαρᾶς καὶ σωτηρίας τοῦ ἀνθρώπου, κοντὰ στὸν Βασιλιὰ ποὺ μπαίνει στὴ ζωὴ μας θριαμβευτικά, τὸν Κύριό μας!

Μεγάλη Δευτέρα - Ὁ Γάμος

«Τὸν νυμφῶνα σου βλέπω, Σωτήρ μου κεκοσμημένον, καὶ ἔνδυμα οὐκ ἔχω, ἵνα εἰσέλθω ἐν αὐτῷ». Αὐτὴ ἡ ὁμορφὴ φράση, ποὺ ἀκούγεται στὸ ἐξαποστειλᾶριο τοῦ Ὁρθρου τῶν πρώτων ἡμερῶν τῆς Μ. Ἑβδομάδος, ἀποτυπώνει κατὰ τὸν καλύτερο τρόπο τὸν τρόπο μὲ τὸν ὁποῖο ἡ Ἐκκλησία μας περιγράφει τὴ σχέση τοῦ Θεοῦ μὲ τὸν ἄνθρωπο. Ἡ σχέση αὐτὴ ὀρίζεται μὲ τὴν εἰκόνα τοῦ γάμου, ὅπου ὁ Χριστὸς εἶναι ὁ νυμφίος τῆς κάθε ψυχῆς, ἡ ὁποία καλεῖται νὰ μπεῖ στὸ νυμφῶνα, τὴν Ἐκκλησία, γιὰ νὰ γευθεῖ τὴ χαρὰ τῆς ἀλλαγῆς, τῆς σωτηρίας, τῆς ἀγάπης ποὺ προσφέρει ἀφειδώλευτα ὁ Κύριός μας!

Ἔχουμε τὴν αἴσθηση ὅτι ἡ πίστη στὸ Θεὸ εἶναι περίπου μία μαγικὴ βεβαιότητα, ἡ ὁποία ἀνταποκρίνεται στὴν ἀνάγκη μας νὰ ὑπερβοῦμε τὴν ἀνασφάλειά μας γιὰ μετὰ τὸ θάνατο, νὰ ὑπάρχει Κάποιος ὁ ὁποῖος νὰ μᾶς βοηθᾷ στὶς δύσκολες στιγμὲς μας, ἰδίως ὅταν κλονίζεται ἡ ὑγεία μας ἀλλὰ καὶ σὲ περιόδους κρίσεων. Ἄλλοι, ἔχουμε τὴν αἴσθηση πὼς ἡ πίστη συνεπάγεται τὴν ἐξωτερικὴ ἀλλαγὴ τοῦ ἀνθρώπου, ἡ θρησκεία βοηθᾷ τὸν ἄνθρωπο νὰ γίνετα καλύτερος, νὰ ἀνταποκρίνεται στὰ κοινωνικὰ καὶ ἐκπαιδευτικὰ ἰδεώδη. Ἄλλοι, ἀκολουθοῦμε τὴν πίστη ἀπὸ παράδοση, ἔτσι μάθαμε, ἐνῶ οἱ νεώτεροι νιώθουν κάπως τὴν πίεση τῶν μεγαλυτέρων γιὰ μία, ἔστω τυπικὴ παρουσία στὴν Ἐκκλησία, ἰδίως τὶς ἡμέρες αὐτές!

Ἐδῶ εἶναι ποὺ ἔρχεται νὰ παίξει ἀποφασιστικὸ ρόλο ἡ παρουσία τῆς Ἐκκλησίας ὡς θεσμοῦ τοῦ κράτους. Δεσμευμένοι ἀπὸ τὴν ἱστορικὴ θέση τῆς Ἐκκλησίας στὰ ἐλλαδικὰ δεδομένα, ἔχουμε συνηθίσει τοὺς ἄρχοντες νὰ παρουσιάζονται στὶς δοξολογίες καὶ τὶς μεγάλες ἑορτὲς καὶ νὰ παίρνουν περίοπτη θέση στοὺς Ναοὺς, ὅλα τὰ μεγάλα ἔργα νὰ ξεκινοῦν μὲ ἀγιασμό, τὸ ἴδιο καὶ οἱ πολιτικὲς, κοινωνικὲς, ἐκπαιδευτικὲς καὶ ἄλλες ἐκδηλώσεις! Ἔτσι, δυσκολευόμαστε νὰ ἀποτινάξουμε αὐτὴ τὴν θεσμοποιημένη εἰκόνα γιὰ τὴν πίστη καὶ τὴ θρησκεία καὶ μᾶς εἶναι ἀδύνατον νὰ δοῦμε τὴν οὐσία της!

Γιὰτὶ ἡ οὐσία τῆς πίστεως μας βρίσκεται ἀκριβῶς στὴν πρόταση τοῦ γάμου. Πιστεύω στὸ Θεὸ σημαίνει θέλω νὰ ἔχω προσωπικὴ σχέση μαζί Του, θέλω νὰ ἀνταποκριθῶ στὴν ἀγάπη Του, θέλω νὰ μιμηθῶ τὸ παράδειγμα τῆς θυσίας καὶ τῆς προσφορᾶς στὸν ἄνθρωπο ποὺ Αὐτὸς ἔδειξε, ἀκολουθῶ στὴ ζωὴ μου τὴν ἐλευθερία ποὺ οἱ ἐντολὲς Τοῦ ἐπαγγέλονται, ἀγωνίζομαι ἐναντίον τοῦ κακοῦ ἐαυτοῦ μου, ποὺ ἀποτελεῖ ἐμπόδιο στὴ χαρὰ, δὲν ζῶ μόνο γιὰ τὸν ἄρτο τὸν ἐπιούσιο, ἀλλὰ ἀπὸ ἀγάπη γι' Αὐτὸν καὶ τὸν συνάνθρωπο, μὲ ὅ,τι αὐτὸ συνεπάγεται, δὲ μένω στὰ δεδομένα τῆς ἐποχῆς μου ποὺ μὲ καλοῦν νὰ εἶμαι σκληρός, ἀτομοκεντρικός, ὀρθολογιστής, χρηματιστής...

«Καὶ ἔνδυμα οὐκ ἔχω, ἵνα εἰσέλθω ἐν αὐτῷ». Μπροστὰ στὴν τέλεια ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ γιὰ

μένα συναισθάνομαι ὅτι τὰ ροῦχα τῆς ψυχῆς μου εἶναι πολὺ λεκιασμένα ἀπὸ τὴν ἁμαρτία καὶ τὴν ἀπιστία μου πρὸς Αὐτόν. Μένω στὴν εἰκόνα τῆς πίστεως σ' ἕναν Θεὸ πὺν δὲν ἀσχολεῖται μὲ τὰ ἀνθρώπινα καὶ πὺν τὸν θέλω στὴ ζωὴ μου ὅποτε «νιώθω τὴν ἀνάγκη». Ὅμως ἡ ἀγάπη, ἡ γνήσια καὶ θυσιαστική, εἶναι ὀλοκληρωτική, δὲ γνωρίζει σύνορα, μὰ βάζει τὸν ἄνθρωπο σ' αὐτὴ τὴν πορεία τοῦ γάμου, τῆς χαρᾶς, τοῦ ἀγῶνα, τῆς κοινῆς πορείας μὲ τὸν Ἀγαπημένο Ἰησοῦ!

Ἡ Ὄρθοδοξία εἶναι δρόμος ἀγάπης τοῦ Θεοῦ πρὸς τὸν ἄνθρωπο καὶ καρδιακῆς προσέγγισης τοῦ ἀνθρώπου πρὸς τὸ Θεό! Αὐτὴ ἡ πορεία μετάνοιας καὶ σωτηρίας ἀπέχει πολὺ ἀπὸ τὴ θεώρηση τῆς πίστεως ὡς θεσμοῦ ἢ ὡς μαγικῆς προσκόλλησης σὲ μία παράδοση πὺν δὲν ξέρουμε! Ἄν ζήσουμε τὴν ἀγάπη, ὄχι ὡς ἀπλή ἀνθρωπιστικὴ ἀρχή, ἀλλὰ ὡς σχέση καὶ στάση ζωῆς, τότε ὁ Φωτοδότης θὰ μᾶς λαμπρύνει καὶ θὰ μᾶς σώσει!

Μεγάλη Τρίτη - Ἡ Μυροφόρος

«Κύριε, ἡ ἔν πολλὰῖς ἁμαρτίαις περιπεσοῦσα γυνή,..., μυροφόρου ἀναλαβοῦσα τάξιν, ὄδυρομένη μύρα σοι πρὸ τοῦ ἔνταφιασμοῦ κομίζει». Τὸ τροπάριο τῆς Κασσιανῆς δεσπάζει στὴν ἀκολουθία τῆς Μ. Τρίτης. Μία γυναίκα ἁμαρτωλή, πόρνη σώματι, καταλαβαίνοντας τὴν κατάσταση στὴν ὁποία βρίσκεται, ἀναλαμβάνει τὸ ρόλο τῆς Μυροφόρου, καὶ φέρνει στὸ Χριστὸ μύρα, πρὶν ἀπὸ τὸν ἔνταφιασμό Του. Μὲ μία συγκλονιστικὴ χειρονομία ἀγάπης, σιωπηλή, ἀλείφει μὲ μύρο τὰ πόδια τοῦ Κυρίου, καὶ τὰ σκουπίζει μὲ τὰ δάκρυα καὶ τὰ μαλλιά της, δείχνοντας μ' αὐτὸ τὸν τρόπο τὴν ἔμπρακτη μετάνοιά της, τὴν ὁποία ὁ Κύριος κάνει ἀποδεκτὴ!

Μυροφόρος ἡ πόρνη γυναίκα, στὴν ψυχὴ τῆς ὁποίας παρέμεινε ἡ εὐαισθησία καὶ ἡ συναίσθηση τῆς ἁμαρτωλότητάς. Δάκρυα, μύρα, ταπείνωση, ἀνακατεῦνται μὲ τὰ αἰσθήματα ἀγάπης πρὸς Αὐτόν, ὁ ὁποῖος τὴν λυτρώνει ἀπὸ τὴν ἁμαρτία. Δὲν μιλά, μονάχα πράττει. Δὲ φωνάζει ὅτι ἀγαπᾶ, μονάχα προσφέρει, δὲν δηλώνει ὅτι εἶναι ἁμαρτωλή, μονάχα μετανοεῖ, δὲν φοβᾶται τὴν κατακραυγὴ, προέχει ἡ σωτηρία, δὲν μένει νὰ χαρεῖ γιὰ τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ, μόνο εἰσέρχεται στὸ ταμειῶν της, γιὰ νὰ συνειδητοποιήσει ὅτι ἔφ' ὄρου ζωῆς ἔχει ἕνα ἀβάσταχτο χρέος ἀγάπης, συναίσθησης τῆς εὐεργεσίας καὶ δοξολογίας πρὸς τὸν Κύριο!

Μυροφόρος εἶναι καὶ ἡ στάση κάθε ψυχῆς πὺν νιώθει ὅτι δὲν ἀνταποκρίνεται στὴν ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ γι' αὐτήν. Κάθε ἄνθρωπος ἄλλωστε ζεῖ μὲ ἄλλες ἀγάπες, ἔξω ἀπὸ τὴν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ! Τὶς περισσότερες φορὲς μάλιστα θεωρεῖ πὺς αὐτὴ ἡ ἀγάπη εἶναι φυλακὴ, καταναγκασμός, περιορισμός! Ἐπαναστατεῖ ἔναντιον Του καὶ ζητᾶ τὴν ἔλευθερία Του, ὅπως τὸ παιδὶ πὺν στρέφεται ἔναντιον τοῦ γονιοῦ του. Βρίσκει ἄλλες ἀγάπες, ἀλλὰ δὲν μπορεῖ ποτὲ νὰ βρεῖ τὴ γνήσια καὶ μοναδικὴ ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ!

Ὅταν λοιπὸν νιώθει ὅτι αὐτὴ τοῦ λείπει, ξεκινᾶ τὸ δρόμο τῆς ἐπιστροφῆς. Σιωπηλά, διότι τὰ θαύματα γίνονται στὴ σιωπῇ, μυστικά, διότι ἡ ἐλπίδα μυστικᾶ κυφορεῖται, μὲ τόλμη, ἔνώπιον ὄλων, διότι γνωρίζει ὅτι ὁ Χριστὸς δὲν ἀπορρίπτει, ἀλλὰ χαίρεται μὲ τὴν ἐπιστροφή τοῦ ἁμαρτωλοῦ, ὁ ἄνθρωπος πὺν νιώθει αὐτὴ τὴν ἀκρότατη ἐπιθυμία νὰ ξαναβρεῖ τὴ ζωὴ, ἀναλαμβάνει μυροφόρου τάξιν καὶ φέρνει τὰ δικά του μύρα στὸ Χριστό!

Ἄρνεῖται τὴν κακία καὶ προσφέρει τὴ θυσία, ἄρνεῖται τὴ σκληρότητα καὶ προσφέρει τὸ δάκρυ, ἄρνεῖται τὸν ἔγωισμό καὶ προσφέρει τὴν ταπείνωση, ἄρνεῖται τὰ πάθη καὶ προσφέρει τὴν ἐπιθυμία τῆς καρδιάς γιὰ κοινωνία μὲ τὸ Χριστό, ἄρνεῖται ὅ,τι ψεύτικο ἀγαποῦσε καὶ σιωπηλὰ ὁμολογεῖ ὅτι ὁ Λυτρωτὴς εἶναι Αὐτὸς πὺν, χωρὶς νὰ τὸν ἀποκόψει ἀπὸ τὴ ζωὴ του, θὰ τοῦ δώσει νέο νόημα σ' αὐτήν!

Ἡ ἀντίδραση τοῦ Χριστοῦ στὴν πράξη τῆς μυροφόρου εἶναι ἡ ἴδια ὅπως καὶ σὲ κάθε ἀνθρώπινη ψυχὴ. Εἶναι ἡ σιωπηλὴ ἀποδοχὴ τοῦ μύρου, τῆς πράξης, τοῦ ἀδειάσματος τῆς ἁμαρτίας καὶ τῆς εὐωδίας τῆς ἀγάπης! Ὁ Χριστὸς μάλιστα δὲν δέχεται τὴν ἀντίδραση τῶν ἄλλων -ἀνάμεσά τους καὶ τῶν μαθητῶν του-, οἱ ὁποῖοι διαμαρτύρονται ὑποκριτικᾶ γιὰ τὴν ἀξία τοῦ μύρου πὺν σπατάλησε ἡ μυροφόρος. Ἔτσι ἄλλωστε διαμαρτύρονται ὅσοι θεωροῦν ὅτι μόνο ἡ ἐξωτερικὴ καθαρότητα ἀποτελεῖ τὴν ἀπόδειξη τῆς θρησκευτικῆς ζωῆς, ὅμως ὁ Χριστὸς δέχεται τὴν

όλοπρόθυμη καρδιακή αλλαγή τοῦ ἀνθρώπου καὶ ὄχι τὴν ἐπίπλαστη ἀποδοχὴ τῶν λόγων Του!

Οἱ καιροὶ μας μιλοῦν μὲ λόγια, μὲ ψέματα, μὲ ἐπιφάνειες. Ὁ Χριστὸς προσφέρει ἀγάπη, οὐσία, σωτηρία. Ἀρκεῖ νὰ εἶμαστε ἔτοιμοι νὰ ἀναλάβουμε μυροφόροι στὸ πρόσωπό Του. Τότε τὰ δάκρυα τῆς λύπης θὰ μεταμορφωθοῦν στὴν πιὸ γλυκιὰ χαρὰ, αὐτὴ τῆς ἀποδοχῆς μας ὅπως εἶμαστε, αὐτὴ τῆς εὕρεσης τῆς γνήσιας κοινωνίας καὶ τῆς ἀγάπης ἀπὸ ἕναν Θεὸ ποὺ δὲν ἀπορρίπτει, ἀλλὰ σώζει ἄνθρωπο καὶ κοινωνία!

Μεγάλη Τετάρτη - Ὁ Νιπτῆρας

«Ταπεινόμενος δι' εὐσπλαχνίαν, πόδας ἔνιψας τῶν μαθητῶν σου, καὶ πρὸς δρόμον θεῖον τούτους κατεύθυνας». Μ' αὐτὴ τὴ φράση ἀποτυπώνεται μία ἀπὸ τὶς κορυφαῖες σκηνὲς ταπεινώσεως στὴ ζωὴ τοῦ Χριστοῦ, μία ἀφάνταστα παράξενη εἰκόνα γιὰ ἕναν διδάσκαλο, ἕναν ἡγέτη, κάποιον ποὺ θὰ μπορούσε νὰ ἐξουσιάζει γῆ καὶ οὐρανό! Ὁ Χριστὸς σκύβει καὶ πλένει τὰ πόδια τῶν μαθητῶν Του καὶ μάλιστα ἀρνεῖται ὅποιαδήποτε συζήτηση σχετικὰ μὲ τὴ σκοπιμότητα τῆς πράξης. Ὁ Πέτρος, ἂν δὲν δεχτεῖ τὴν νίψη, δὲν ἔχει καμία σχέση μὲ τὸν Κύριο, ἀποκόβεται, γιατί στὸ ὄνομα τῆς ἀρνήσεως τῆς ταπεινώσεως καὶ τῆς προσφορᾶς, βιώνει τὴν κυριαρχία τοῦ ἐγωισμοῦ, ποὺ ἀπορρίπτει τὴν προσφορά!

Εἶναι παράξενο γιὰ τοὺς ἡγέτες τῆς κάθε ἐποχῆς νὰ συμπεριφέρονται ἐν ἀπλότητι. Συνοδευόμενοι ἀπὸ τοὺς σωματοφύλακες, τοὺς ἰσχυροὺς, αὐτοὺς ποὺ τοὺς στηρίζουν, ἤχοῦν στ' αὐτιὰ τοὺς ἀπελπιστικὰ χωρὶς ἀντίκρισμα φράσεις ὅπως «οὐκ ἦλθον διακονηθῆναι, ἀλλὰ διακονῆσαι», «ὁ μείζων ἐν ὑμῖν γενέσθω ὡς ὁ νεώτερος, καὶ ὁ ἡγούμενος ὡς ὁ διακονῶν». Ἐχοντας μάθει νὰ ἐξουσιάζουν, νὰ παραδίδουν μὲ πολλὴ δυσκολία τὴν ἐξουσία ἢ νὰ γαντζώνονται σ' αὐτὴν χωρὶς διέξοδο, δὲν μπορούν νὰ διανοηθοῦν ὅτι πρῶτιστο χρέος τοῦ ἡγέτη εἶναι νὰ ἀγαπᾷ, νὰ προσφέρει καὶ νὰ διακονεῖ!

Αὐτὸ εἶναι τὸ ἦθος καὶ ἡ πρόταση τῆς Ἐκκλησίας στὸν κόσμο μας! Διακονεῖς ὅταν συγχωρεῖς, διακονεῖς ὅταν ἀναλώνεσαι ἀκούγοντας τοὺς καημοὺς τοῦ ἄλλου, ὅταν τὸ ἀξίωμά σου, τὸ χάρισμά σου, τὸ ρόλο σου δὲν τὸν χρησιμοποιεῖς γιὰ νὰ προβάλεις τὸν ἑαυτό σου, ἀλλὰ γιὰ νὰ προσφέρεις στὸν ἄλλο, διακονεῖς ὅταν τὸ μέλημά σου δὲν εἶναι νὰ ἐξαπατήσεις τὸν ἄλλο, ἀλλὰ νὰ τοῦ προσφέρεις τὴν ἀλήθεια τῆς πραγματικότητας καὶ τὴν προσπάθεια μὲ σένα μπροστὰ γιὰ τὴν αλλαγή ἐπὶ τὰ βελτίω, διακονεῖς ὅταν τὸ ἐγώ σου, τὴ νίκη σου, τὸν θρίαμβό σου, τὸν μεταμορφώνεις σὲ θρίαμβο τῶν πολλῶν, σὲ παραίτηση ἀπὸ τὴν ἀτομικὴ σου αὐτάρκεια, τὴν ἀτομικὴ σου εὐτυχία, τὴν ἀτομικὴ σου δόξα!

Ἄν τὸ ἦθος αὐτὸ ἔβρισκε ἀνταπόκριση σὲ ὅλη τὴν κοινωνία, στὸ ἐπάγγελμα, τὴν πολιτικὴ, στὴν οἰκογένεια, ἀλλὰ καὶ ἐνίοτε στὴν Ἐκκλησία, τότε θὰ εἶχαμε μία μυστικὴ μεταμόρφωση τοῦ κόσμου καὶ τῆς κοινωνίας σὲ σῶμα Χριστοῦ, ὅπου τὰ μέλη θὰ ἔπασχαν τὸ ἕνα γιὰ τὸ ἄλλο, ὅπου κανεὶς Δὲ θὰ ζητοῦσε τὰ ἑαυτοῦ ἀλλὰ ἕκαστος τὰ τοῦ ἑτέρου, ὅπου ἡ ἀγάπη καὶ ἡ ταπεινώση θὰ δημιουργοῦσαν τὴν συναίσθηση πῶς τὰ πάντα στὴ ζωὴ ἔχουν ὡς σκοπὸ τὸ χαμόγελο τοῦ διπλανοῦ σου, ἀκόμα κι ἂν αὐτὸ συνεπάγεται λιγότερο κέρδος, χαμηλότερη παραγωγικότητα, λιγότερη ἀνάπτυξη! Γιατὶ τί νὰ τὴν κάνεις τὴν ἀνάπτυξη, ὅταν αὐτὴ κοστίζει σὲ χαμόγελο, ἀγάπη, καθαρὴ καρδιά, ἀπλότητα, χρόνο γνήσιας ζωῆς;

Ἡ ταπεινώση τοῦ Χριστοῦ ποὺ ἔνιψε τὰ πόδια τῶν μαθητῶν Του, εἶναι καρπὸς τῆς εὐσπλαχνίας του, τῆς καρδιᾶς ποὺ ἀγαπᾷ χωρὶς ὅρια τὸν ἄνθρωπο. Ὁδηγεῖ στὸ θεῖο δρόμο, αὐτὸ τῆς προσφορᾶς καὶ ὄχι τῆς ἀνταμοιβῆς! Εἶναι ἕνα ἦθος σπάνιο καὶ δυσεύρετο, γιατί ἡ εὐτυχία σήμερα μετριέται μὲ τὴν ἱκανοποίηση τοῦ ἀνθρώπινου ἐγωισμοῦ! Ὅλη ἡ πορεία τοῦ Ναζωραίου δὲν ἦταν τίποτε ἄλλο ἀπὸ ταπεινώση. Κι ὅσοι τὸν ἀκολουθοῦν, αὐτὸ τὸ δρόμο ἀκολουθοῦν!

Ἄν ἡ θρησκευτικὴ σήμερα ἀποτυγχάνει νὰ ὀδηγήσει τὴν πλειοψηφία τῶν ἀνθρώπων στὴ γνήσια πίστη, αὐτὸ ὀφείλεται καὶ στὸ γεγονός ὅτι δὲ φαίνεται κανεὶς νὰ νίπτει τὰ πόδια τοῦ κόσμου, νὰ τοῦ προσφέρεται ὀλόψυχα, χωρὶς νὰ διατάζει, νὰ διακονεῖ χωρὶς νὰ ἐξουσιάζει! Ἴσως, γιατί ἡ ταπεινώση δὲν φωνάζει, ὅπου κι ἂν ὑπάρχει! Καὶ εἶναι σίγουρο ὅτι ὑπάρχει!

Ἄλλωστε, χάρις σ' αὐτὴ τὴν κρυμμένη διακονία ζεῖ αὐτὸ τὸ μικρὸ λείμμα ποὺ θὰ παλεύει γιὰ τὴν μεταμόρφωση τοῦ κόσμου! Καὶ θὰ σκουπίζει μὲ τὸ λέντιο τῶν δακρῶν καὶ τῆς προσευχῆς τὰ κουρασμένα πόδια ὅσων πορεύονται στὴν ἀγωνία τῆς ζωῆς! Γιὰ νὰ ἀφήσει νὰ σταλάζει στὶς κουρασμένες καρδιές τὸ κρυμμένο ἐκεῖνο χαμόγελο τῆς ἀγάπης καὶ τῆς ἐλπίδας! Ὅπως ἀκριβῶς τὸ δικό Του!

Μεγάλη Πέμπτη - Τὸ φιλί

«Μισῶν ἐφίλει, φιλῶν ἐπόλει». Μ' αὐτὴ τὴ φράση ἡ ὑμνολογία τῆς Ἐκκλησίας μας περιγράφει τὴ στάση τοῦ Ἰούδα ἀπέναντι στὸ Χριστό. Μία φράση κοφτὴ, σύντομη, ἀπλή, ποὺ κρύβει πόνο. Τὸ μίσος, τὸ φιλί, ἡ ἀγοραπωλησία! Τρεῖς στάσεις ποὺ στὴν περίπτωση τοῦ Ἰούδα συναρμολογούνται, σὲ μία ἀκολουθία τραγωδίας γιὰ τὴν ὑπαρξη τοῦ μαθητῆ, ἀλλὰ καὶ γιὰ πολλοὺς ἀνθρώπους ποὺ βρίσκονται στὴ θέση του καὶ σήμερα!

Τὸ μίσος ποὺ ἐκφράζεται μὲ φίλημα, μία τελείως παράδοξη καὶ ἀντιφατικὴ συμπεριφορά. Τὸ φιλί, ἡ κορυφαία ἀπόδειξη τῆς ἀγάπης, ὁ τρόπος ποὺ κανεὶς δείχνει ὅ,τι τὸν συνδέει μὲ κάποιον! Τὸ μίσος, ἡ κορυφαία ἀπόδειξη τῆς διαστροφῆς τῆς ἀγάπης, τοῦ πληγωμένου ἐγωισμοῦ τοῦ ἀνθρώπου, καρπὸς τῆς ἀποτυχίας τοῦ ἀνθρώπου νὰ ἀγαπήσει ἀληθινὰ καὶ ἐνίοτε νὰ τὸν ἀγαπήσουν! Ἡ ἀγοραπωλησία, ὁ ὑποβιβασμὸς τῶν αἰσθημάτων σὲ ἐπίπεδο συναλλαγῆς, ὁ ἄνθρωπος ποὺ πουλιέται γιὰ νὰ ἱκανοποιηθεῖ τὸ συμφέρον τοῦ ἀνθρώπου, τὰ τριάκοντα ἀργύρια ποὺ δείχνουν τὴν δουλεία τοῦ ἀνθρώπου στὸ ἐγώ, στὸν κακὸ ἐαυτό του, στὸ ψεύτικο! Ἡ σχέση τοῦ μαθητῆ μὲ τὸ διδάσκαλο, ὄχι σχέση διαφωνίας, ἀντίθεσης, ἄλλης ἀποψης, ἀλλὰ ἰσοπέδωσης καὶ καταστροφῆς!

Ἄν ὁ Ἰούδας ἔμενε στὸ μίσος γιὰ τὸ Χριστό, θὰ ἦταν μία στάση! Ὁ καθένας θὰ μπορούσε νὰ τὴν καταλάβει ὡς προερχόμενη ἀπὸ μία ἄλλη ματιὰ τῆς ζωῆς. Ὁ Χριστὸς μιᾶ γιὰ τὴν ἀγάπη, τὴν προσφορά, τὴ θυσία, τὴ μετάνοια! Ὁ Ἰούδας ζεῖ αὐτὸ τὸ κήρυγμα ὡς ἀφορμὴ γιὰ τὴν ἱκανοποίηση τῆς ἀπληστίας καὶ τῆς φιλαργυρίας του, καθὼς ἐξασφάλιζε τὸ γλωσσόκομον, τὰ χρήματα ποὺ τοῦ χρειάζονταν γιὰ τὸν κορεσμὸ τοῦ πάθους του. Ὅμως, δὲν μένει ἐκεῖ. Τὸ μίσος τοῦ γι' αὐτὸν ποὺ ἤξερε τὸ πάθος του δὲν περιορίστηκε στὸ αἶσθημα. Πούλησε καὶ τὸ τελευταῖο ἴχνος ἀξιοπρέπειας καὶ ἀντὶ νὰ φύγει ἀπὸ Ἐκεῖνον, μὲ τὸν ὅποιο δὲν συμφωνοῦσε, προτίμησε νὰ τὸν καταστρέψει, νὰ τὸν πουλήσει, νὰ τὸν ἀνταλλάξει μὲ ἓνα ἀσήμαντο ποσό!

Κι ἔρχεται τὸ φίλημα! Ὁ ἀν-αἰσθητος ἐκφράζεται μὲ τὸν πιὸ ὠραῖο τρόπο ἀπεικόνισης τοῦ αἰσθήματος! «Ἐταῖρε, ἐφ' ὧ πάρει», ἡ ἀπάντηση τοῦ Χριστοῦ! Αὐτὴ ἡ σιωπηλὴ πίκρα γιὰ τὸ κατάντημα ἐνὸς ἀπὸ τοὺς δώδεκα ἀγαπητοὺς Του εἶναι ἀπὸ τὶς χαρακτηριστικότερες στιγμὲς τοῦ Πάθους! Αὐτὴ ἡ πονεμένη φράση, ἡ ἀποδοχὴ τοῦ φιλήματος ὡς τελευταίας, ἔστω καὶ ψεύτικης, ἀπόδειξης ὅτι ὁ ἄνθρωπος, ἀκόμη καὶ αὐτὸς ποὺ ἡ καρδιὰ τοῦ εἶναι κλειστὴ καὶ τυφλωμένη, δὲν παύει νὰ εἶναι εἰκόνα Θεοῦ, γιὰ τὴν ὁποία ὁ Χριστὸς θυσιάστηκε! Αὐτὸ τὸ σιωπηλὸ δάκρυ τοῦ Χριστοῦ γι' αὐτὸν ποὺ ἔκλεισε ὀριστικὰ τὴν πόρτα τῆς σωτηρίας γιὰ τριάκοντα ἀργύρια, τὴν μεγαλύτερη ψευδαίσθηση εὐτυχίας!

Μοιάζουμε καμιά φορὰ οἱ ἄνθρωποι τοῦ σήμερα μὲ τὸν Ἰούδα! Ἐνῶ μας ἔχει ἀποκαλυφθεῖ ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ, τὴν πουλᾶμε γιὰ τὰ ἀργύρια τῆς καταξίωσης, τῆς ἀποδοχῆς ἀπὸ τοὺς Φαρισαίους τοῦ κόσμου τούτου, γιὰ νὰ σβῆσει ἀπὸ μέσα μας ἡ φωνὴ τῆς συνείδησης γιὰ τὴν πορεία χωρὶς Θεό! Καὶ ἐνῶ ζοῦμε χωρὶς αἰσθήματα, θεωροῦμε πολλὰς φορές ὅτι ἀγαποῦμε ἢ ἐκφραζόμαστε μ' ἐκεῖνα τὰ ψεύτικα φιλιὰ τῆς ἡδονῆς, τῆς ὑποκρισίας, τοῦ δόλου!

Ὁ Ἰησοῦς μας ἀτενίζει σιωπηλά! Ἐκείνη ἡ ματιὰ του, καθὼς περικυκλωμένος ἀπὸ τοὺς ἐχθροὺς Του ἐτοιμάζεται γιὰ τὴν τελικὴ Του πορεία, δείχνει ὅτι ἀκόμη καὶ τὴν ὕστατη στιγμὴ, περιμένει ἀπὸ μᾶς κάτι. Ὅχι τὴν μεταμέλεια, ἀλλὰ τὴν μετάνοια! Ὅχι τὸ μίσος, ἀλλὰ τὴν προσφορά! Ὅχι τὴν ἡδονή, ἀλλὰ τὴν ἀγάπη! Ὅχι τὸ ψεύτικο φίλημα, ἀλλὰ τὸ δάκρυ τῆς πόρνης, τὸ μύρο τῆς ἔμπρακτης ἐπιστροφῆς, τὸ φιλί τῆς κοινωνίας μαζί Του! Ὅχι στὸ πρόσωπο, μὲ τὴν θρασεῖα παρρησία τοῦ ψεῦτη, ἀλλὰ στὰ πόδια, μὲ τὴν ταπείνωση αὐτοῦ ποὺ ἀγαπᾷ! Καὶ ἡ σιωπηλὴ Του πορεία πρὸς τὸ Γολγοθᾶ, θὰ ἔχει τὴν παρηγοριά, ὅτι δὲν πέθανε ἡ ἐλπίδα γιὰ μας, ὅτι ἔστω καὶ

τὴν ὕστατη στιγμή τὸ συμφέρον θὰ μεταμορφωθεῖ σὲ στάλες ἀγάπης καὶ εὐγνωμοσύνης πρὸς Αὐτὸν ποὺ μᾶς σώζει! Μὲ τὴν κοινωνία τοῦ Σώματος καὶ τοῦ Αἵματός Του, ὅπως κοινώρησε ἀκόμη κι αὐτὸς ποὺ κίβδηλα τὸν φίλησε! Μόνο ποὺ γιὰ μᾶς ἡ συμμετοχὴ στὸν κύκλο Του θὰ εἶναι γιὰ τὴ σωτηρία καὶ ὄχι γιὰ τὴν αὐτοκαταστροφή!

Μεγάλη Παρασκευὴ - Ὁ Εὐσχήμων

«Ὁ εὐσχήμων Ἰωσήφ ἀπὸ τοῦ ξύλου καθελῶν τὸ ἄχραντόν σου σῶμα, σινδόνι καθαρὰ εἰλήσας καὶ ἀρώμασι, ἐν μνήματι ἀπέθετο». Στὴν τραγωδία τοῦ Πάθους τοῦ Κυρίου, μία μορφὴ περνᾷ ξώφαλτσα ἀπὸ τὴν πρώτη γραμμὴ τῆς ἐπικαιρότητας. Κυριαρχοῦν οἱ δυὸ Ἀρχιερεῖς τῶν Ἰουδαίων, ὁ Ἄννας καὶ ὁ Καϊάφας, ὁ ἕνας σκληρότερος ἀπὸ τὸν ἄλλο. Ὁρθώνεται τραγικὰ λίγη ἢ μορφὴ τοῦ Πιλάτου, ἐνὸς ἡγεμόνα ἀνίκανου νὰ ἀρθεῖ στὸ ὕψος τῶν περιστάσεων καὶ νὰ πάρει ἀποφάσεις δικαιοσύνης. Σὰν ἀστραπὴ περνᾷ ἡ εἰκόνα τοῦ Πέτρου ποὺ κλαίει πικρά, μὴ μπορώντας νὰ νικήσει οὔτε κὰν ἕνα ἀθῶο κορίτσι! Ἀκόμα κι ἡ εἰκόνα τοῦ Βαραββᾶ, ποὺ γλιτώνει τὴ ζωὴ του γιὰ χάρη ἐνὸς Ἀθῶου, θὰ μπορούσε νὰ σταθεῖ ἀχνὴ μπροστὰ μας. Στὸ Σταυρὸ κυριαρχεῖ ὁ ληστής, ὁ Ἰωάννης, ἡ Παναγία, μορφές ποὺ πονοῦν! Καὶ πάνω ἀπ' ὅλα, ἕνα ἀτέλειωτο οὐρλιαχτὸ κοροϊδίας ἀπ' αὐτοὺς ποὺ φανέρωναν στὸν κόσμον ὅτι καμιὰ ζωὴ δὲν ἔχει ἀξία, ὅταν δὲν συμφωνεῖ μὲ τὰ δικά μας πιστεύω!

Κι ὅμως, ὑπάρχει μία μορφὴ ποὺ ἀνήκει στοὺς δευτεραγωνιστὲς τοῦ Πάθους, ἀλλὰ στὴν οὐσία ἐκφράζει πολλὰ περισσότερα ἀπὸ τὸν ἑαυτὸ της. Εἶναι ὁ Ἰωσήφ ἀπὸ Ἀριμαθαίας, βουλευτὴς ἐκείνης τῆς ἐποχῆς, κρυφὸς μαθητὴς τοῦ Ἰησοῦ, ὁ ὁποῖος «τολμήσας εἰσῆλθε πρὸς Πιλάτον καὶ ἠτήσατο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ». Τὸ ζήτησε, τὸ πήρε, τὸ ἔθαψε! Μὲ μία ἀπλότητα στ' ἀλήθεια συγκινητικὴ, ἀποδεικνύει τὴν ἀγάπη τοῦ πρὸς τὸν νεκρὸ Διδάσκαλο, ἀλλὰ καὶ ταυτόχρονα ὅτι δὲν χρειάζεται νὰ εἶναι κανεὶς στὸ προσκήνιο γιὰ νὰ προσφέρει αὐτὸ ποὺ ἡ καρδιὰ τοῦ νιώθει.

«Εὐσχήμων» χαρακτηρίζεται ὁ Ἰωσήφ ἀπὸ τὸν εὐαγγελιστὴ, ποὺ σημαίνει ξεχωριστός, διαλεχτός, ἀρχοντικός. Κανεὶς δὲν θὰ περίμενε ἀπ' αὐτὸν νὰ δείξει μία τέτοια τόλμη, ὡστόσο τὰ θαύματα γίνονται ἀπ' αὐτοὺς ποὺ δὲν τὸ περιμένει κανεὶς! Ἐκεῖ ποὺ οἱ ἀγαπημένοι μαθητὲς τοῦ Κυρίου κρύφτηκαν ἀπὸ φόβο μὴν ὀδηγηθοῦν στὰ ἴδια μονοπάτια μὲ τὸν Ἰησοῦ, ὁ προσδεχόμενος τὴν βασιλεία τοῦ Θεοῦ Ἰωσήφ δὲν διστάζει νὰ προσφέρει τὶς τελευταῖες φροντίδες σ' Αὐτὸν ποὺ πιστεύει, καταπλήσοντας καὶ τὸν Πιλάτο καὶ τοὺς περὶ αὐτόν, ἴσως καὶ τὸν ἴδιο του τὸν ἑαυτό!

Οἱ περισσότεροι ἄνθρωποι ἴσως εἴμαστε στὴν ἴδια κατηγορία μὲ τὸν Ἰωσήφ, εὐσχήμονες. Ἡ κοινωνία ἔχει γιὰ μᾶς καλὴ γνώμη, δὲν προκαλοῦμε μὲ τὴ ζωὴ μας, εἴμαστε ὅπως ὅλοι, παρακολουθοῦμε τὰ τεκταινόμενα στὴ ζωὴ χωρὶς νὰ προκαλοῦμε, ἴσως στὴν προσωπικὴ μας ζωὴ νὰ ἔχουμε αὐτὴ τὴν ἀρχοντιὰ τοῦ Ἰωσήφ, αὐτὸ τὸ διαλεχτό, ἀλλὰ τὸ μοιραζόμαστε μόνο μὲ τοὺς δικούς μας ἢ τὸ στενὸ μας περιβάλλον! Ἴσως νὰ μᾶς συγκινεῖ καὶ ὁ τρόπος τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, νὰ προσπαθοῦμε ἀθόρυβα νὰ τὴ βιώσουμε στὴ ζωὴ μας, ἴσως καὶ πάλι κάτι νὰ περιμένουμε, νὰ ἀναζητοῦμε αὐτὸ τὸ μυστικὸ κάλεσμα τοῦ οὐρανοῦ!

Ἔρχεται ὅμως ἡ στιγμή ποὺ καλοῦμαστε νὰ δείξουμε τὴν τόλμη τοῦ Ἰωσήφ! Καὶ τότε, ὅπου καὶ νὰ βρισκόμαστε, στὸ ἐργασιακὸ, τὸ κοινωνικὸ, τὸ οἰκογενειακὸ περιβάλλον, ὅπου κι ἂν ἀγωνίζεται ὁ καθένας μας, ξυπνᾷ μέσα μας αὐτὴ ἡ τόλμη, ξαναβρίσκουμε ἕνα νεανικὸ θάρρος ποὺ πηγάζει ἀπὸ τὴν πίστη στὸ γνήσιο, τὴν πίστη σ' Αὐτὸν ποὺ βλέπουμε νὰ παθαίνει, νὰ πεθαίνει, νὰ θυσιάζεται γιὰ μας, καὶ ξυπνᾷ μέσα μας ὁ εὐσχήμων ποὺ κρῦβουμε!

Καὶ τότε νιώθουμε νὰ μᾶς πλημμυρίζει ἡ ἀνάγκη τῆς μαρτυρίας τοῦ Θεοῦ, μία μαρτυρία ποὺ δὲ δίνεται μὲ κραυγές, βία, φωνές, ἀλλὰ λειτουργεῖ σιωπηλὰ, μὲ τὴν ἀγάπη ποὺ δὲ γνωρίζει σύνορα, μὲ τὴν παρηγοριά, μὲ τὴν προσφορὰ χρημάτων ἀλλὰ καὶ ἐνὸς καλοῦ λόγου, μὲ τὴν προσφορὰ τοῦ χαρίσματος ποὺ ἔχει ὁ καθένας ἀπὸ μᾶς ὄπλο μοναδικό, δῶρο Θεοῦ, γνήσια ἀνταπόκριση στὸν Σταυρωμένο Ἀγαπημένο, ποὺ βλέπουμε νὰ μᾶς δείχνει τὸ δρόμο!

Δὲν λείπουν οἱ εὐσχήμονες σήμερα, οὔτε θὰ λείπουν ποτέ! Ἡ παρουσία τοῦ Ναζωραίου δὲν θὰ

πάψει ποτέ νὰ λειτουργεῖ μυστικά καὶ ἀπλὰ στὶς ψυχὲς τῶν πολλῶν, ὅπου κι ἂν βρίσκονται, μὲ ὅ,τι κι ἂν ἀσχολοῦνται! Ἄλλωστε, αὐτὴ εἶναι ἡ κοινωνία τοῦ Ἰησοῦ, ἡ βασιλεία ποὺ ἀγκαλιάζει τοὺς πάντες, χωρὶς ἐξάιρεση, ἀκόμα κι αὐτοὺς ποὺ τὸν μισοῦν, ἀκόμα κι αὐτοὺς ποὺ προσπερνοῦν ἀδιάφοροι στὴ θυσία Του, αὐτοὺς ποὺ τὸ Πάσχα θὰ τοὺς βρεῖ στὰ ἔθιμα κι ὄχι στὴν Ἀνάσταση!

Μέγα Σάββατον - Σαρκὶ Σαββατίσας

«Τοῦτο γὰρ ἐστὶ τὸ εὐλογημένον Σάββατον, αὕτη ἐστὶν ἡ τῆς καταπαύσεως ἡμέρα, ἐν ἣ κατέπαυσεν ἀπὸ πάντων τῶν ἔργων αὐτοῦ, ὁ μονογενὴς Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, τῆ σαρκὶ σαββατίσας». Μ' αὐτὴ τὴ φράση περιγράφεται στὴν ὑμνογραφία τῆς Ἐκκλησίας μας τὸ πέρασμα ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τοῦ θανάτου στὸν καιρὸ τῆς ζωῆς, τὸ ξεκίνημα τῆς νέας ἡμέρας τῆς Δημιουργίας, ποὺ ἔφερε ὁ θάνατος καὶ ἡ Ἀνάσταση τοῦ Κυρίου μας. Καὶ εἶναι ἡ ἡμέρα τοῦ Σαββάτου μεγάλη γιὰ τὴ ζωὴ μας, ὄχι μόνο διότι διαπνέεται ἀπὸ τὴν ἀναμονὴ τῆς Ἀνάστασης, ὅπως ὅλα μυστικά γύρω φωνάζουν, ἀλλὰ καὶ γιὰτὶ μέσα σ' αὐτὴ τὴν ἡμέρα συντελεῖται τὸ μεγαλύτερο ἀπὸ ὅλα τὰ θαύματα τοῦ Κυρίου μας, ποὺ δὲν εἶναι ἄλλο ἀπὸ τὴν συντριβὴ τοῦ θανάτου!

Ἡ Δημιουργία τοῦ κόσμου συντελέστηκε μὲ τὸ δημιουργικὸ Λόγο τοῦ Θεοῦ σὲ ἕξι ἡμέρες καὶ μὲ τὴν δημιουργία τοῦ ἀνθρώπου ὡς τοῦ κατεξοχὴν ἀγαπημένου ἀπὸ τὸ Θεὸ ὄντος. Ὁ Θεὸς τὴν ἕβδομη ἡμέρα ἀναπαύθηκε, βλέποντας ὅτι ὁ κόσμος ἦταν καλὸς λίαν. Ὁ Χριστός, στὸν ταλαιπωρημένο ἀπὸ τὴν ἁμαρτία κόσμον τοῦ Θεοῦ, δημιουργεῖ ξανά μὲ τὴν ἐπίγεια ζωὴ Του, τὸ κήρυγμά Του, τὴν ἀγάπη, τὴν προσφορὰ Του καὶ τελικὰ τὴ Θυσία Τοῦ τις προϋποθέσεις γιὰ μία μεταμορφωμένη ζωὴ. Τὴν ἕβδομη ἡμέρα τῆς ἐβδομάδας θὰ σαββατίσει ὡς πρὸς τὴ σάρκα Του, θὰ ξεκουραστεῖ τὸ σῶμα Τοῦ παραδομένο στὸ θάνατο μὰ ὄχι στὴ φθορά! Ἡ ψυχὴ Του, θεανθρώπινη, θὰ κατέλθει στὸν Ἄδη καὶ θὰ κηρύξει τὴν Ἀνάσταση, τὴν ἐπαναφορὰ τοῦ κόσμου, ζώντων καὶ νεκρῶν, στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ Θεοῦ, καὶ τὴν στροφὴ στὸ «καλὰ λίαν» τῆς Δημιουργίας. Καὶ μὲ τὴν Ἀνάσταση λίαν πρῶτὴ τῆς μίας Σαββάτων, ὁ Κύριος θὰ σηματοδοτήσῃ τὸ ξεκίνημα τῆς Νέας Δημιουργίας, τοῦ μεταμορφωμένου ἀπὸ τὴ φθορὰ κόσμου, τῆς συντριβῆς τοῦ θανάτου καὶ τοῦ παγγέλαστου Ἄδη!

Ἄν ἡ Ἐκκλησία κομίζει μῆνυμα στὸν ἄνθρωπο καὶ τὸν κόσμον, αὐτὸ τὸ μῆνυμα ἔγκειται στὴ συντριβὴ τοῦ θανάτου. Αὐτὸς εἶναι ὁ ἔσχατος ἐχθρὸς μας, ἡ ἀλυσίδα ποῦ συντρίβει τὴ ζωὴ μας, τὸ πλέον ἀκατανόητο γεγονός! Κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ ἀπαντήσῃ μὲ τὴ λογικὴ τοῦ στὸ ἐρώτημα «γιατὶ πεθαίνουμε;». Κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ ἐξηγήσῃ αὐτὴ τὴν μοναδικὰ σίγουρη προοπτικὴ γιὰ ὅλους! Ὅλα τὰ φιλοσοφικὰ καὶ θρησκευτικὰ συστήματα ποὺ προσπαθοῦν νὰ δώσουν τὴν δικαίωση στοὺς πιστοὺς τους, δὲν μποροῦν νὰ ἐρμηνεύσουν πειστικὰ τὴν ὁδὸ τοῦ θανάτου. Καὶ εἶναι θάνατος ὄχι μόνο τὸ βιολογικὸ τέρμα τοῦ ἀνθρώπου, ἀλλὰ καὶ κάθε τί ποὺ φθείρει τὸ σῶμα καὶ τὴν ψυχὴ, τὸ κακό, ἡ ἀκόρεστη ἱκανοποίησι τῶν ἐπιθυμιῶν, τὸ ἄγχος, ἡ ἀρρώστια! Μὰ πάνω ἀπ' ὅλα, θάνατος εἶναι ἡ ἀπομάκρυνση ἀπὸ τὸ Θεό, ἀπὸ τὴν ἐλπίδα μας! Θάνατος εἶναι ἡ ἀπώλεια κάθε ἐλπίδας. Θάνατος εἶναι ὅταν κανεὶς δὲν ἀγαπᾷ! Θάνατος εἶναι ἡ μοναξιά καὶ ἡ ἰδιορρυθμία! Θάνατος εἶναι κάθε ἀπώλεια νοήματος καὶ δίψας γιὰ τὴ ζωὴ!

Ὁ Ἰησοῦς Χριστός, σαββατίσας τῆ σαρκί, ἀλλὰ κηρύξας τὴν Ἀνάστασιν καὶ «εἰς ὃ ἦν πάλιν ἐπανελθὼν, διὰ τῆς ἀναστάσεως, ἐδωρήσατο ἡμῖν ζωὴν τὴν αἰώνιον». Αὐτὸν προβάλλει ἡ Ἐκκλησία μας ὡς τὸν Θεάνθρωπο διδάσκαλον τοῦ τρόπου νίκης ἐναντίον τοῦ θανάτου! Αὐτὸς εἶναι ἡ Ἀνάσταση καὶ ἡ Ζωὴ. Γιατὶ ἡ ζωὴ ποὺ προτείνει αὐτὸς δὲν περιλαμβάνει τίποτα ἀπὸ τὸ θάνατο τοῦ κόσμου. Ἀλλὰ εἶναι ἡ ἀγάπη πρὸς τὸ Θεὸ καὶ τὸ συνάνθρωπο, ἡ πνευματικὴ πάλη, ὁ ἀγώνας καὶ ἡ ἀσκήσι, εἶναι τὸ ξεπέραςμα τοῦ ἐγώ, εἶναι ἡ χαρὰ τῆς κοινωνίας μ' Αὐτόν! Βιώνονται ὅλα αὐτὰ μέσα στὴν Ἐκκλησία, ποὺ εἴμαστε ὅλοι μέλη της καὶ τὴν ἀποτελοῦμε, μὲ σκοπὸ μας νὰ ζήσουμε τὴν Ἀνάσταση ψυχῆ τε καὶ σώματι!

Ἄν στὶς μέρες μας τὸ μῆνυμα τῆς Ἐκκλησίας ἔχει μετατραπεῖ σὲ κήρυγμα, ἠθικολογία, ἰδεολογία, γι' αὐτὸ φταῖμε ὅλοι μας ὅσοι δὲν ζοῦμε τὴν Ἀνάσταση! Ὅμως, τὸ τελικὸ νόημα τῆς Μ. Ἐβδομάδος δὲν εἶναι ἄλλο ἀπ' αὐτό. Εἶναι ἡ πορεία τοῦ Θεανθρώπου καὶ τοῦ κάθε

άνθρώπου από τὸ Γολγοθὰ τοῦ Πάθους καὶ τῶν παθῶν στὴν Ἀνάσταση τῆς χαρᾶς καὶ τῆς νίκης ἐνάντια στὸ Θάνατο! Ἄς διαλέξουμε φέτος τὴν ἐσωτερικὴ χαρὰ καὶ ἐλπίδα κι ἄς εἴμαστε σίγουροι ὅτι τὸ «θανάτω θάνατον πατήσας», ἰσχύει καὶ γιὰ μᾶς καὶ γιὰ ὅλους, καὶ νὰ γευτοῦμε ὀλόψυχα αὐτὴ τὴ χαρὰ τῆς ἄλλης βιοτῆς! Ἄλλωστε, αὐτὴ ἦταν, εἶναι καὶ θὰ εἶναι ἡ ἄγκυρα τῆς ἐλπίδας μας!

Κυριακὴ τῶν Βαΐων - Οἱ ζητωκραυγές

Εἰκόνα ἐντυπωσιακὴ. Καθαρὸ πρωινό. Στὴν μεγάλη πόλη ὅλοι ἔχουν βγεῖ νὰ ἀπολαύσουν τὴν λιακάδα τῆς ἀνοιξης. Ἄλλοι ἀμέριμοι περπατοῦν, ἄλλοι συζητοῦν γιὰ τὰ τρέχοντα καὶ τὰ αἰώνια, μητέρες χαίρονται τὴν ὀμορφιὰ τῆς φύσης, παιδιὰ παίζουν εὐχαριστημένα. Τίποτε δὲν φαίνεται ἱκανὸ νὰ διαταράξει τὴν ἀμεριμνησία τοῦ κόσμου. Ὅμως, σὰν ἀπὸ κάπου μακριά, μὰ καὶ ταυτόχρονα τόσο κοντά, ἀρχίζει νὰ ἀκούγεται μία ὑπόκωφη βοή. Στὴν ἀρχὴ κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ διακρίνει τί λέγεται, ὅμως ὅταν οἱ ἤχοι πλησιάζουν, μαζὶ καὶ οἱ πρῶτοι δρομεῖς, τότε τὰ λόγια ἀκούγονται πᾶ ξεκάθαρα.

Εἶναι ὁ Μεσσίας, ὁ βασιλιάς τοῦ κόσμου, ποὺ ἔρχεται στὴν πόλη του θριαμβευτῆς, καθισμένος ἐπὶ πώλου ὄνου. Τὸν συντροφεύουν οἱ ἐπιτελεῖς του, ἐκεῖνοι οἱ φτωχοὶ καὶ καταφρονημένοι, ὅλοι ὅσοι ἄκουσαν τὸ «μακάριο» στὸ Ὅρος, ὅλοι ὅσοι τὸν ἀκολούθησαν στὴν πορεία τῶν θαυμάτων, ὅλοι ὅσοι μαγεύτηκαν ἀπὸ τὴ δύναμη τῶν λόγων Του, ὅλοι ὅσοι τὸν εἶδαν νὰ ἀνασταίνει τὸ Λάζαρο. Ἦταν σίγουροι, ὅτι εἶχαν βρεῖ Αὐτὸν ποὺ ἐπιθυμοῦσαν, Αὐτὸν ποὺ θὰ τοὺς ἔδινε τὴν ἐλευθερία, Αὐτὸν ποὺ θὰ τοὺς βοηθοῦσε νὰ ξαναφέρουν τὴ δύναμη τῆς Ζωῆς στὸν Κόσμο.

Καὶ κανένας ἀπὸ τοὺς κατοίκους τῆς πόλης, ποὺ ἐκεῖνο τὸ πρωινὸ ἀπολάμβαναν τὶς ἀκτίνες τῆς ἀνοιξης, δὲν ἔμεινε ἀσυγκίνητος μπροστὰ στοὺς ἤχους τοῦ «Ὡσαννά», μπροστὰ στὸ θέαμα ἑνὸς βασιλιάς νὰ συντροφεύεται ὄχι ἀπὸ πάνοπλους ὑπηρέτες, ἀλλὰ ἀπὸ ἀνθρώπους ποὺ τὸ μόνο τοὺς ὄπλο ἦταν ἡ ἀγάπη καὶ ἡ ἐλπίδα τῆς μεταμόρφωσης τοῦ κόσμου, ἀπὸ κόσμο ἀδικίας, ἐπιβολῆς τῶν συμφερόντων τῶν ἰσχυρῶν, ἐκμετάλλευσης, σὲ κόσμο ἀληθινῆς κοινωνίας, ἐλευθερίας ἀπὸ τὶς ἀνάγκες, κόσμο ποὺ ὁ Θεὸς καὶ ὁ ἄνθρωπος συμφιλιωμένοι, ξανὰ θὰ πορεύονταν μαζὶ μέχρι ἐσχάτων τῆς γῆς!

Αὐθόρμητη ἡ ζητωκραυγὴ, αὐθόρμητο τὸ κόψιμο τῶν κλαδιῶν τῶν φοινίκων, ὄπλα πᾶ γίνονταν τὰ βᾶγια, ὄπλα εἰρήνης, ὄπλα καινούριας ζωῆς, ὄπλα πῶ ἰσχυρὰ καὶ ἀπὸ τὴ δυνατώτερη πολεμικὴ μηχανή, γιατί ἦταν ὄπλα τοῦ μέσα ἀνθρώπου, τὰ ὄπλα τῆς δίψας τῆς ἀνθρώπινης φύσης γιὰ τὴν ἀφθαρσία, τὴ δικαιοσύνη καὶ τὴν ἀγάπη. Καὶ σ' αὐτὸν τὸ νέο κόσμο, ὅλοι στρώνουν τὰ ἱμάτιά τους, μοιράζονται μὲ τὸν Ἀρχηγὸ τῆς Ζωῆς ὅ,τι πῶ πολῦτιμο ἔχουν, τοῦ προσφέρουν τὴν καρδιά τους!

Δὲν θὰ κρατήσῃ γιὰ πολὺ αὐτὸ τὸ ἀνοιξιάτικο ὄνειρο. Γρήγορα οἱ ζητωκραυγές θὰ γίνουν ἄρες. Γρήγορα οἱ ἄρχοντες τοῦ ἄλλου κόσμου, ἐκείνου ποὺ ἡ προπαγάνδα βαφτίζεται «ἀλήθεια», ἐκείνου ποὺ ἡ δύναμη τοῦ ἰσχυροῦ βαφτίζεται «δικαιοσύνη», ἐκείνου ποὺ ἡ τυραννία βαφτίζεται «φιλελευθερισμός», ἐκείνου ποὺ τὸ χρῆμα βαφτίζεται «ἀνθρώπινο δικαίωμα», ἐκείνου ποὺ τὰ ὄπλα τοῦ πολέμου βαφτίζονται «ἀνθρωπιστικὴ παρέμβαση», θὰ κρίνουν πῶς «συμφέρει ἕναν ὑπὲρ τοῦ λαοῦ ἀπολέσει». Καὶ θὰ τὸ πετύχουν, θὰ ἐπιβάλουν τὴ δική τους τάξη. Καὶ ὅπως θὰ πεῖ ὁ ποιητῆς «Ὁπου ἀκούω γιὰ τάξη, ἀνθρώπινο κρέας μου μυρίζει».

2000 χρόνια τώρα οἱ ἐκάστοτε ἐκφραστὲς τῆς παγκόσμιας τάξης πνίγουν τέτοια ἀνοιξιάτικα πρωινὰ στὴ δική τους δύναμη. Ὅμως, ὅπως τίποτα τελικὰ δὲν μπόρεσε νὰ κρατήσῃ στὸν τάφο τὸν Ἀρχηγὸ τῆς Ζωῆς, ἔτσι καὶ ἡ κάθε νέα τάξη πραγμάτων, πιστὸ ἀντίγραφο κάθε παλαιᾶς, θὰ βρίσκει τὴν ἀνατροπὴ τῆς σ' ἐκείνη τὴν μυριόστομη ζητωκραυγὴ «Ὡσαννά». Γιατὶ ἡ ἀντίσταση καὶ ἡ ἐλπίδα εἶναι ἐσωτερικὴ ὑπόθεση τοῦ καθενὸς ἀπὸ μᾶς. Ὅσων ἐπιμένουν νὰ ἀντιστέκονται. Κι εἶναι πολλοὶ αὐτοί! Καὶ θὰ κρατοῦν πάντοτε. Γιατὶ τὰ βᾶγια καὶ ἡ ἀνοιξη, ὅσο κι ἂν ἀργοῦν, πάντοτε θὰ ἔρχονται. Ἀρκεῖ ἡ κάθε τάξη, νὰ μὴν μπορέσει νὰ διαλύσει τὸ μέσα μας. Ἡ ἐπιλογὴ δική μας!

Μεγάλη Δευτέρα - Ὁ Νυμφίος

Ὁ ἔρωτας εἶναι τὸ σῆμα κατατεθὲν τῆς ἐποχῆς μας. Ὅπου κι ἂν σταθεῖ κανεὶς, ὅπου κι ἂν βρεθεῖ, γι' αὐτὸν θ' ἀκούσει νὰ μιᾶνε. Τραγούδια, ταινίες, θέατρο, λογοτεχνία, διαφημίσεις, μικροί, μεγάλοι, ζωγραφικὴ καὶ μαγειρικὴ, τὸν ἔρωτα ὑμνοῦν, τὰ πάθη τοῦ ἔρωτα περιγράφουν, τὴν μυστηριώδη δύναμη ποὺ ἔλκει τοὺς ἀνθρώπους καὶ τοὺς κάνει νὰ μὴν μποροῦν νὰ ζήσουν ὁ ἕνας χωρὶς τὸν ἄλλο. Τόσο ποὺ νὰ ἀναρωτιέται κανεὶς, ἂν ὄντως ἡ ὑπαρξὴ μας δὲν μπορεῖ μὲ ἄλλο τρόπο νὰ σταθεῖ, νὰ ζήσει. Γιατὶ ὁ ἔρωτας προβάλλεται ὡς ὁ μοναδικὸς τρόπος ζωῆς.

Ὁ ἄλλος εἶναι ἐκεῖνο τὸ ἰδιαίτερο στοιχεῖο ποὺ λείπει, τὸ συμπλήρωμα, τὸ μισό. Καὶ χωρὶς τὸ μισὸ ὁ ἄνθρωπος δὲν μπορεῖ νὰ νιώσει ὀλόκληρος καὶ πληρωμένος βιωματικά. Γι' αὐτὸ ὅλοι σχεδὸν οἱ ἄνθρωποι βρίσκονται σὲ μία διαρκῆ ἀναζήτηση τοῦ ἄλλου, προσπαθοῦν νὰ καλύψουν τὸ κενὸ ποὺ αἰσθάνονται μέσα ἀπὸ τὴν κοινωνία μὲ τὸ πρόσωπο τοῦ ἄλλου. Αὐτὴ ἡ δίψα γιὰ κοινωνία εἶναι τελικὰ ἓνα ἀπὸ τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ ἀνθρώπου, ὑποδηλώνει τὴν αὐτοσυνειδησία τοῦ ἀνθρώπου καὶ τὴν ἑτερότητα, μία ἑτερότητα ποὺ δὲν μπορεῖ νὰ νοηθεῖ, παρὰ μόνο σὲ ἀναφορὰ μὲ τὸ πρόσωπο τοῦ ἄλλου.

Αὐτὴ τὴν ἀγάπη καὶ τὴν ἀναζήτηση τοῦ ἄλλου προβάλλει ἡ Ἐκκλησία μας αὐτὲς τὶς μέρες, πέρα ἀπὸ ὅ,τιδήποτε. Ὁ Νυμφίος Χριστὸς εἶναι ἐκεῖνος ὁ ἀλλιότικος Ἄλλος, ὁ ὁποῖος πλησιάζει ἐν τῷ μέσῳ τῆς νυκτός, στέκεται ἔξω ἀπὸ τὴν πόρτα τῆς καρδιάς μας, κτυπᾷ καὶ περιμένει νὰ τοῦ ἀνοίξουμε. Περιμένει νὰ τὸν ἀφήσουμε νὰ μπεῖ στὴν καρδιά μας, νὰ τὴν πληρώσει καὶ νὰ μᾶς δώσει ἐκείνη τὴ γνησιότητα καρδιάς, αἰσθημάτων καὶ αἰωνιότητας, νὰ μᾶς δώσει τὸ ἔπαθλο τοῦ ἔρωτά του, ποὺ δὲν εἶναι ἄλλο ἀπὸ τὴ σωτηρία!

Μακάριος ὁποῖος τοῦ ἀνοίξει. Γιατὶ θὰ μάθει ὅτι κοινωνεῖ τὴ ζωὴ. Καὶ ἡ ζωὴ δὲν κοινωνεῖται μὲ τὰ πάθη, ἀλλὰ μὲ τὸ πάθος, δηλαδή μὲ τὴ θυσία γιὰ τὸν ἄλλο. Κι εἶναι ἐκεῖνος ὁ πρῶτος Ἄλλος, ὁ ὁποῖος ὑπέστη τὸ πάθος γιὰ τὴν ξεχωριστὴ ὑπαρξὴ τοῦ καθενὸς ἀπὸ μᾶς. Καὶ μᾶς δείχνει τὸ δρόμο. Ὅτι δὲν μπορεῖς νὰ κοινωνήσεις γνήσια μὲ τὸν ἄλλο, δὲν μπορεῖ ὁ ἄλλος νὰ γίνῃ τὸ συμπλήρωμά σου, οὔτε ἐσὺ τὸ δικό του, ἂν δὲν ὑποστεῖς τὸ πάθος.

Κοινωνία δὲν ἐπιτυγχάνεται μέσα στὴν ἁμαρτία, ἀλλὰ μὲ τὴ θυσία τοῦ ἐγωισμοῦ καὶ τῆς κακίας. Κοινωνία δὲν ἐπιτυγχάνεται μὲ τὸ συμφέρον, ἀλλὰ μὲ τὴν ἀγάπη ποὺ ὑπερβαίνει τὸ συμφέρον. Κοινωνία δὲν ἐπιτυγχάνεται μὲ τὴν γαστριμαργία τοῦ καταναλωτισμοῦ, ἀλλὰ μὲ τὴν ἐγκράτεια καὶ τὴ νηστεία. Κοινωνία δὲν ἐπιτυγχάνεται μὲ τὴ δουλεία στοὺς διαμορφωτὲς τοῦ νοῦ, ἀλλὰ μὲ τὴν ἐλευθερία νοῦ καὶ ψυχῆς. Κοινωνία δὲν ἐπιτυγχάνεται μὲ λεκιασμένη συνείδηση, ἀλλὰ μὲ μετανοημένη πορεία.

Αὐτὸς ὁ Ἄλλος ἔρχεται ξανά καὶ ξανά στὴ ζωὴ μας. Δὲν εἶναι μόνο τὸ Πάσχα. Ξέρει ὅτι ἡ καρδιά μας δὲν ἔχει καὶ πολλὰ περιθώρια ἀνοίγματος, ἀλλὰ ἐπιμένει. Ἐπιμένει μὲ τὴ φλόγα τοῦ ἐρωτευμένου, ὁ ὁποῖος ὑπερνικᾷ κάθε ἐμπόδιο προκειμένου νὰ φτάσῃ στὸ πρόσωπο ποὺ ἀγαπᾷ. Καὶ ἀφιερώνει «ὅττω ἔραται» τὸ πάθος Του καὶ περιμένει τὴ δική μας δίψα γιὰ γνήσια κοινωνία. Κι ὅπως ὁ ἐρωτευμένος ξεκινᾷ ἔστω ἀπὸ μία ἀπλὴ ματιὰ ἢ ἓνα χαμόγελο τοῦ προσώπου ποὺ ἀγαπᾷ, ἔτσι κι ὁ Νυμφίος θέλει ἓνα μικρὸ τόπο στὴν καρδιά μας. Γιὰ νὰ τὴν κάνει νὰ πλημμυρίσει ἀπὸ μία γεύση διαφορετικὴ. Τὴ γεύση τῆς Βασιλείας Του.

Μεγάλη Τρίτη - Ὁ Χρήσιμος

Χαρίσματα ἔχει ὁ κάθε ἄνθρωπος, ἄλλος πολλά, ἄλλος λίγα. Ὁ κόσμος σήμερα τὰ λείει προσόντα. Εἶναι τὸ κλειδί γιὰ τὴν ἐπιτυχία τοῦ ἀνθρώπου. Χωρὶς αὐτὰ κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ ἐργαστεῖ, δὲν μπορεῖ νὰ ζήσει, δὲν μπορεῖ νὰ δημιουργήσῃ μία ἐπιτυχημένη οἰκογένεια, νὰ εἶναι εὐυπόληπτος πολίτης στὴν κοινωνία. Καὶ εἶναι αὐτὰ τὰ χαρίσματα - προσόντα ἐνδεικτικὰ μὲ μὴν ὀνόματι τοῦ ἀνθρώπου, ἐνδεικτικὰ χαρακτήρα καὶ συναισθηματικοῦ κόσμου, ἐνδεικτικὰ νοημοσύνης, ἐνδεικτικὰ ἐξωτερικῆς ἐμφάνισης.

Ἡ πραγματικότητα σήμερα συνηγορεῖ ὑπὲρ ἑνὸς χαρίσματος, αὐτοῦ τοῦ φαίνεσθαι. Ἀρκεῖ νὰ φαίνεται ὁ ἄνθρωπος ὁμορφος, ἄρκεῖ νὰ φαίνεται ὁ ἄνθρωπος δημαγωγός, ἄρκεῖ νὰ φαίνεται τίμιος, ἄρκεῖ νὰ φαίνεται ὅτι εἶναι κάτι. «Ὅ,τι δηλώσεις, εἶσαι», ἔλεγαν κάποτε. Ἡ κοινωνία τοῦ ἔχει ὅμως σήμερα ἔχει παραφράσει τὸ ἀξίωμα καὶ τὸ ἔχει κάνει «Εἶμαι ὅ,τι φαίνομαι». Δὲν ἔχει σημασία ἂν κανεὶς εἶναι καὶ πραγματικὰ ὅ,τι φαίνεται. Ἀρκεῖ νὰ φαίνεται.

Ἀπὸ κεῖ καὶ πέρα θριαμβεύει ὁ χρήσιμος ἄνθρωπος. Ἄν κανεὶς μπορεῖ νὰ προσφέρει ὑπηρεσίες στοὺς ἰσχυροὺς τῆς κοινωνίας, ἂν κανεὶς μπορεῖ νὰ ὑποκρίνεται τόσο θαυμάσια ὥστε νὰ μὴν ἀποκαλύπτει τὰ πραγματικά του χαρίσματα, ἂν κανεὶς δημιουργεῖ ἄλλη εἰκόνα γιὰ τὸν ἑαυτό του ἀπὸ ὅ,τι εἶναι, ἀλλὰ κυρίως ἂν κανεὶς δὲν θίγει τὰ κακῶς κείμενα τῆς κοινωνίας, ἂν προβάλλει τὴν συντήρηση καὶ τὴν ὑποταγὴ ὡς ἀξίωμα ζωῆς καὶ πρότυπο στάσης, τότε εἶναι ὁ ἄνθρωπος ποὺ θὰ προχωρήσει στὴν κοινωνία.

Ὁ χρήσιμος εἶναι τὸ ἰδανικὸ τοῦ σήμερα. Ἀκόμα καὶ στὴν Ἐκκλησία τὸ χρήσιμο Χριστὸ προτιμᾶμε. Αὐτὸν ποὺ μᾶς βολεύει. Αὐτὸν ποὺ μᾶς ὑπόσχεται χαρὰ καὶ εὐτυχία, ἔστω καὶ στὴν ἄλλη ζωή, αὐτὸν ποὺ δὲν μᾶς ἀφήνει νὰ ἀποφασίζουμε μόνοι μας, ἀλλὰ ἀποφασίζει πρὶν ἀπὸ μᾶς γιὰ μᾶς. Αὐτὸν ποὺ μᾶς κάνει νὰ ἐνδιαφερόμαστε μονάχα γιὰ ὅ,τι μᾶς συμφέρει.

Ἀπέναντι στὸν χρήσιμο ἄνθρωπο τοῦ σήμερα, ἀποστεωμένο ἀπὸ ἀγάπη καὶ προσφορὰ καὶ ἐνταγμένο μέσα σ' ἕνα ἀτέλειωτο παιχνίδι δημόσιων σχέσεων, ὑπάρχει ὁ ἄνθρωπος ποὺ δὲν ἔχει προσόντα, ἀλλὰ χαρίσματα. Αὐτὸς ποὺ ἔχει τάλαντα ἀπὸ τὸ Θεὸ καὶ τὰ προσφέρει ἀπὸ ἀγάπη στοὺς ἄλλους. Αὐτὸς ποὺ εἶναι ἄχρηστος γιὰ τὴν νοοτροπία τῶν πολλῶν, γιὰτὶ δὲν συμβιβάζεται μὲ τὴν πνευματικὴ ἀνελευθερία, μὲ τὴν μιζέρια τοῦ καταναλωτισμοῦ, ποὺ δὲν μπαίνει στὸ παιχνίδι τοῦ συμβιβασμοῦ ἀξιῶν, ἰδεῶν, τρόπου ζωῆς. Αὐτὸς ποὺ ξέρει μὲ τί τὸν ἔχει προικίσει ὁ Θεὸς καὶ δὲν τὰ κρατᾷ γιὰ τὸν ἑαυτό του, οὔτε τὰ θάβει στὸ χῶμα τῆς κακίας, τῶν παθῶν, τῆς μὲ κάθε μέσο ἐπιβίωσης, ἀλλὰ τὰ καρποφορεῖ μὲ ταπεινὴν καὶ ἐπίγνωση καὶ μὲ πνεῦμα διακονίας.

Στὸν χρήσιμο Χριστὸ τοῦ κόσμου, αὐτὸν ποὺ βολεύει γιὰτὶ δὲν ἔχει τὴ μάχαιρα τῆς ἀγάπης, τῆς προσφορᾶς καὶ τῆς θυσίας, αὐτὸν ποὺ δὲν θίγει τὰ συμφέροντα τῶν ἰσχυρῶν, ἡ Ἐκκλησία ἀντιπαραθέτει τὸν «ἄχρηστο» Χριστό. Αὐτὸν ποὺ γονιμοποιεῖ τὰ χαρίσματα τοῦ καθενός, χαρίζει τὴν ἐλευθερία καὶ, κυρίως, δὲν βολεύεται μὲ τὴν ἁμαρτία, τὴν κάθε λογῆς. Αὐτὸν ποὺ δὲν ζητᾷ τυπικότητα, συμβιβασμό, ὑπηρεσίες, ἀλλὰ γνησιότητα, ἀγάπη καὶ θυσία. Αὐτὸν ποὺ ἔρχεται νὰ σταυρωθεῖ καὶ νὰ ἀναστηθεῖ, ὡς πράξη ἔσχατης ταπεινῶσης καὶ προσφορᾶς ὅλων Του τῶν χαρισμάτων, Αὐτὸν ποὺ ἔρχεται νὰ βάλει μάχαιρα καὶ ὄχι νὰ βολευτεῖ. Τὸν δικό της, ἀληθινὸ Χριστό!

Μεγάλη Τετάρτη - Ἡ ἁμαρτωλός

Παίρνει καὶ ἡ ψυχὴ αὐτὴ μέρος στὸ θεῖο δράμα. Ἐκεῖ, στὸ περιθώριο τοῦ Πάθους, παίζει κι αὐτὴ τὸ ρόλο της, τὸν τόσο διδακτικὸ παρ' ὅλη τὴν ἄφρονη ζωὴ της, τὸν τόσο τίμιον παρ' ὅλη τὴν, μέχρι τότε, ἀτιμωτικὴ διαγωγή της.

Ὁ Κύριος, λίγες ἡμέρες πρὸ τοῦ Πάθους, κάθεται προσκεκλημένος στὸ τραπέζι τοῦ πλουσίου Σίμωνος. Δὲν εἶναι φάγος καὶ πότης. Μὰ ἐδῶ πρόκειται νὰ γίνῃ κάτι ποὺ «ὅπου ἐὰν κηρυχθῇ τὸ Εὐαγγέλιον... ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ, λαληθήσεται καὶ ὃ ἐποίησεν αὕτη» (Ματθ. 26, 13). Πρόκειται μία ψυχὴ ν' ἀποδείξῃ μὲ τρόπο χειροπιαστὸ τὴ συντριβὴ της ποὺ συντρίβει τὰ δεσμὰ τῆς ἁμαρτίας. Μία ψυχὴ πού, γιὰ τὸν Χριστό, ἔχει ἀξία ἀνείπωτη, περισσότερη ἀπ' ὅ,τι ἔχουν ὅλα μαζί τ' ἀγαθὰ του Σίμωνος. Πρὸς χάριν τῆς ψυχῆς αὐτῆς ὁ Κύριος γίνεται συνδαιτημῶν στὸ δεῖπνο τοῦ Φαρισαίου.

Καὶ νὰ ὅτι μέσα στὴ λαμπρὴ ἐκείνη ἀτμόσφαιρα, πού, παρ' ὅλη τὴν ἐπιφάνεια, κρύβει βαθειὰ ὑποκρισία καὶ κακότητα, διασκελίζει τὸ κατώφλι τοῦ σπιτιοῦ μία γυναίκα. Δὲν εἶναι ἄγνωστη. Ὅχι. Εἶναι ἡ παραστρατημένη τῆς γειτονιάς... Γνωστὴ σὲ ὅλους πού, σὰν τὶς λευκὲς κι ἀμόλυντες περισσότερες, περιτριγυρίζουν τώρα τὴν ἐνσάρκωση τῆς ἀγιότητος, τὸν Κύριο. Ἡ

ὕποκριτική ψυχή τους, τοὺς ἀναγκάζει νὰ τῆς ρίξουν βλέμματα περιφρονητικά. Καὶ ταυτόχρονα νὰ διερωτηθοῦν, σὰν τί ἄραγε νὰ ζητοῦσε στὸ σπίτι αὐτό, ἡ διεφθαρμένη...

Τὸ βάδισμά της εἶναι διστακτικό. Καμμιὰ προκλητικότητα στὶς βαρεῖες της κινήσεις. Τὰ μάτια της ποῦ, ἄλλοτε, ἔπαιζαν πρωτεύοντα ρόλο, στὴν ἄγρα τῶν θυμάτων, τώρα κατεβασμένα, χαμηλωμένα, ταπεινά, βλέπουν τὴ γῆ μέσα ἀπὸ φακοὺς βρεγμένους. Τὰ μαλλιά της ποῦ χύνονται στοὺς ὤμους της, τούτη τὴ βραδιὰ φαίνεται πὼς κάποιον ἄλλο ρόλο ἐτοιμάζονται νὰ παίξουν. Τὸ φέρσιμό της, συσταλτικό, εἶναι τόσο διαφορετικό, τόσο ἐπιβλητικό ἀπόψε, λὲς κι ἀπότομα ἄλλαξε σκοποὺς ἢ γυναίκα, κι ἔχει κάτι τὸ βαρυσήμαντο νὰ πεῖ καὶ νὰ κάνει.

Καὶ νά! Μὲ βῆμα ἤρεμο, σιγαλὸ μὰ καὶ σταθερό, πλησιάζει Ἐκεῖνον ποῦ εἶναι ὁ τιμώμενος τῆς βραδιάς. Κι Ἐκεῖνος τὴν παρακολουθεῖ. Καὶ τὴν ἀφήνει.

Νοιώθοντας, μὲ τὸ ἀλάθητο αἰσθητήριό της, τὴ μεγαλοσύνη Του, πλησιάζει κοντά. Κι ἐνῶ τὰ μάτια στυλώνονται στὴ γῆ, τὰ γόνατα λυγίζουν καὶ τὰ δάκρυα χύνονται μ' ἀναφιλητὰ καὶ στεναγμούς. Κι ἐκεῖ, τὴ στιγμή ποῦ ἔνα πλάσμα πεσμένο στὰ πόδια τοῦ Πλάστη καὶ Θεοῦ του, ζητᾷ τὴν ἐξιλέωση καὶ βρίσκει τὴ γαλήνη, ἡ ἀνθρώπινη κακία, ξεκινώντας ἀπὸ διαφορετικὲς σκοπιές, εἴτε μὲ τὴ μορφή τοῦ Φαρισαίου, εἴτε μὲ τὴ μορφή τοῦ Ἰούδα, σπεύδει νὰ βυθιστεῖ στὴν ἄβυσσο τοῦ Θανάτου.

Ὁ Κύριος εὐσπλαχνίζεται. Δέχεται τὴ μετάνοια. Παραχωρεῖ τὴν ἄφεση. Γιατὶ ἂν ὁ Κύριος μισεῖ θανάσιμα τὴν ἁμαρτία καὶ τὴν ἀποστρέφεται μὲ ὀργή, ὅμως ἀγαπᾷ στοργικά, πατρικά, ἀνέφελα τὸν ἁμαρτωλὸ καὶ τὸν συναναστρέφεται.

Γιὰ τοὺς ἄλλους ἦταν μία ἀποκάλυψη αὐτὸ ποῦ ἔγινε στὸ σπίτι τοῦ Φαρισαίου. Γιατὶ γιὰ πρώτη φορὰ ἔβλεπαν νὰ ἐγκαινιάζεται μία νέα τάξις πραγμάτων, τελείως διαφορετικὴ ἀπὸ ἐκείνη ποῦ ἡ τυπικότης καὶ αὐστηρότητα τοῦ Νόμου εἶχεν ἐγκαθιδρύσει. Ἐπαιρναν σὰν προσωπικὴ τους ἐμπειρία ὁ καθένας τὸ νόημα τῆς Χάριτος ποῦ, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸν Νόμο, ἐρχόταν πλέον νὰ σφραγίσῃ τὴ νέα Διαθήκη τοῦ Θεοῦ μὲ τοὺς ἀνθρώπους.

Ἡ πράξη τῆς γυναίκας ἐκείνης ἔμεινε στὴν ἱστορία. Γιατὶ ὄχι μόνον ἦταν μία παραφωνία γιὰ τὴν ἐποχὴ της, ἀλλὰ ἀκόμα γιὰτὶ προδίκασε τὴ στάση τοῦ Θεοῦ ἀπέναντι στὸ μεγάλο πρόβλημα τῆς ἁμαρτίας.

Δυὸ θαυμάσια διδάγματα ξεπηδοῦν ἀπ' τὴν ἱστορία. Τὸ ἓνα ἀπὸ μέρους τοῦ πομποῦ -τῆς γυναίκας. Τὸ ἄλλο ἀπὸ μέρους τοῦ δέκτου -τοῦ Ἰησοῦ.

Ἡ γυναίκα στὴ μορφή τῆς κρύβει ὅλους μας. Ἄς μὴ παραξενευθεῖ κανεὶς ὅτι δῆθεν τὸν παρομοιάζουμε μὲ μία τέτοια βδελυρὴ προσωπικότητα. Γιατὶ ἂν ὁ ἄνθρωπος ἔμαθε νὰ κάνει διακρίσεις καὶ νὰ κατατάσσει σὲ ποιότητες τὶς ἁμαρτίες του, δὲν συμβαίνει βέβαια τὸ ἴδιο καὶ μὲ τὸν Θεό. Γι' αὐτὸν δὲν ὑπάρχουν ἁμαρτίες μεγάλες κι ἁμαρτίες μικρές, βδελυρὲς ἢ ἐλαφρές, σοβαρὲς ἢ ἐπιπόλαιες. Ἀπέναντί Του ὅλοι μας βρισκόμαστε στὸν ἴδιο παρονομαστή. Ἀφοῦ ὁ «πταίσας ἐν ἐνὶ γέγονε πάντων ἔνοχος». Ἔτσι τὴ συντριβὴ ποῦ ἡ γυναίκα ἐκείνη αἰσθάνθηκε, θὰ πρέπη ὅλοι μας νὰ αἰσθανθοῦμε στὸν ἴδιο, ἂν ὄχι σὲ μεγαλύτερο, βαθμό. Κι αὐτὸ ἀδιάφορο, ἂν, κατὰ τὴν ὑποκειμενικὴ μας κρίσι, ἐμεῖς ἀπέχομε πολὺ ἀπ' τὸ βάραθρο ὅπου ἐκείνη εἶχε καταπέσει.

Ἄς ἀφήσουμε τὶς ὑποκειμενικότητες καὶ τὶς συμβατικότητες τῆς ζωῆς. Κι ἂς διδαχθοῦμε τὸ μάθημα τῆς συντριβῆς μπρὸς στὸν ὕψιστο Θεό. Ἡ γυναίκα ποῦ τὴ βραδιὰ ἐκείνη «ἠπλώσε τὰς τρίχας» πρὸς τὸν Δεσπότη, καὶ μὲ τὸ μύρο ἄλειψε τοὺς παναχράντους Του πόδας, ἂς γίνῃ χειραγωγὸς μας -καὶ αὐτὴ ἡ παραστρατημένη- πρὸς τὸν Χριστό, τὸν Μέγαν Εὐεργέτη. Κι ἂς κινήσει καὶ στὶς δικές μας ψυχές, τὶς εὐαίσθητες χορδὲς ποῦ ἡ συνείδησή μας φέρει, προκειμένου νὰ ὁδοποιήσῃ τὴν πορεία τῆς ἐπιστροφῆς μας πρὸς τὸν Χριστό.

Καὶ κάτι ἄλλο. Στὴν ἀγαθὴ πρόκλησή της, ὁ Κύριος ἀπαντᾷ καταφατικά. Δέχεται τὴ μετάνοια, ἀκούει τοὺς στεναγμούς, ὑπολογίζει τὰ δάκρυα, αἰσθάνεται τὸ θρήνη, δὲν ἀγνοεῖ τὴν συντριβή. Ἡ στάση Τοῦ ξαφνιαίνει. Κανεὶς δὲν τὴν περιμένει. Γιατὶ καὶ κανεὶς δὲν εἶχε μάθει μέχρι τότε πὼς σκέπτεται ὁ Θεός.

Τώρα γλυκοχαράζει στὸν ὀρίζοντα ἡ αὐγή τῆς Νέας Διαθήκης. Ἀπ' τὸ ἓνα μέρος μαζί με τὴν ἁμαρτωλό, ὅλοι ἐμεῖς οἱ κατάδικοι, οἱ ἐξόριστοὶ τοῦ Παραδείσου, οἱ αἰχμάλωτοι τῶν παθῶν, προσμένουμε μὲ ἐλπίδα. Κι ἐκεῖ, πάνω ἀπ' τὴν κορφή τοῦ βουνοῦ, ἀνατέλλει ὁ λαμπρὸς ἥλιος τῆς ἀγάπης ποὺ θὰ διαλύσει τὴν παγωνιά καὶ θὰ θερμάνει τὶς ψυχρὲς καρδιές. Ὅπως ἀνεβαίνει στὸ στερέωμα σιγὰ-σιγὰ, στέλνει τὶς ἀκτίνες τοῦ πρὸς ὅλους. Ὅλοι πρέπει νὰ μάθουν τί ἀξίζει ἡ γλυκιά του θαλπωρή. Κι ὅλοι πρέπει νὰ τρέξουν ν' ἀποθέσουν, στοῦ ἡλίου αὐτοῦ τὴ θέα, τὸ βᾶρος τῆς ἐνοχῆς ποὺ τοὺς πιέζει.

Σήμερα, ἔπειτα ἀπὸ 20 αἰῶνες, ἡ πράξη τῆς ἁμαρτωλοῦ μᾶς συγκινεῖ. Καὶ μᾶς διδάσκει πόσον διαφορετικὰ κρίνει ὁ κόσμος καὶ πόσον διαφορετικὰ κρίνει ὁ Θεός. Κι εἶναι αὐτὸ τὸ πιὸ ἐλπιδοφόρο, τὸ πιὸ σημαντικὸ δίδαγμα γιὰ ὅλους μας.

Μεγάλη Πέμπτη - Ὁ Μυστικός

Ἡ ἐποχή μας χαρακτηρίζεται ἀπὸ μία διαρκῆ λογοδιάρροια. Ὅπου καὶ νὰ σταθεῖ καὶ νὰ βρεθεῖ κανεὶς λόγο ἀκούει, λόγο στὰ ΜΜΕ, λόγο στὴν πολιτική, λόγο στὸν ἀθλητισμό, λόγο στὴν τέχνη, λόγο καὶ στὴν Ἐκκλησία. Ἡ ποιότητα τοῦ ἐκφερόμενου λόγου εἶναι συνήθως προβληματικὴ καὶ ἀμφίβολη, ἀναφέρεται στὴν καθημερινότητα καὶ τὸ τελικὸ βεληνεκὲς τοῦ λόγου δὲν μπορεῖ νὰ ξεπεράσει τὴν μιζέρια τοῦ σήμερα.

Τὸ δικαίωμα λόγου καὶ ἔκφρασης εἶναι αὐτονόητο στὴν δημοκρατικὴ καὶ πλουραλιστικὴ κοινωνία μας καὶ θεωρεῖται ἀναφαίρετο ἀνθρώπινο δικαίωμα. Κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ τὸ περιορίσει καὶ οὔτε θὰ ἦταν σωστό. Ἐδῶ ἐξακολουθεῖ νὰ ἰσχύει τὸ ἀπόφθεγμα πνευματικῆς ἀνεκτικότητας τοῦ Βολτέρου: «Δὲν συμφωνῶ μὲ τίποτα ἀπὸ ὅσα λές, θὰ ὑπερασπίζω ὅμως, καὶ μὲ τὸ τίμημα τῆς ζωῆς μου ἀκόμη, τὸ δικαίωμά σου ἐλεύθερα νὰ λές ὅσα πρεσβεύεις».

Εἶναι αὐτονόητο πὼς ἡ Ἐκκλησία δὲν θεωρεῖ πὼς πρέπει νὰ ὑπάρχει περιορισμὸς στὸ δικαίωμα τοῦ ἀνθρώπου νὰ ἐκφέρει λόγο καὶ νὰ ἔχει σκέψη. Ἐνίστε ὅμως ἡ Ἐκκλησία κάνει λόγο γιὰ μία ἐκούσια παραχώρηση τοῦ δικαίωματος τοῦ λόγου, ἐνίστε ἡ Ἐκκλησία συστήνει στὸν ἄνθρωπο τὴ σιωπὴ ὡς μέσο γνήσιας ἐπικοινωνίας μὲ τὸ Θεὸ καὶ τὸ συνάνθρωπο, ὡς ἀφορμὴ γιὰ νὰ ἀφουγκραστεῖ ὁ ἄνθρωπος τὸν ἐσωτερικὸ του κόσμο καὶ νὰ πιαστεῖ ἀπὸ τὶς ἄκρες τῶν αἰσθημάτων του, τὰ ὁποῖα συνήθως ἡ ἄκρατη λογοδιάρροια καταπνίγει.

Ὁ Χριστὸς καθ' ὅλη τὴ διάρκεια τῆς ἐπίγειας δράσης Τοῦ κήρυττε, χρησιμοποιοῦσε τὸ λόγο ὡς Λόγος τοῦ Θεοῦ. Στὸ κρισιμότερο σημεῖο τῆς παρουσίας του στὸν κόσμο ὅμως ἀπέφυγε νὰ μιλήσει. Στὴ Γεθσημανὴ ἄφησε τοὺς μαθητὲς μόνους τους καὶ πῆγε νὰ προσευχηθεῖ στὸ Θεὸ - Πατέρα Του. Στὴν ἀνάκριση τοῦ Πιλάτου ἦταν σιωπηλός, «οὐδὲν ἀπεκρίνατο, ὥστε θαυμάζουν τὸν ἡγεμόνα λίαν». Καὶ τὸ αὐτὸ στὸ Σταυρὸ, στοὺς ὄνειδισμοὺς τῶν Ἰουδαίων καὶ στὶς προτροπὲς τους νὰ κατεβεῖ ἀπὸ τὸ Σταυρὸ γιὰ νὰ τὸν πιστέψουν, ἡ σιωπὴ ἦταν ἡ ἀπάντησή Του.

Εἶναι μία προτροπὴ ἡ στάση αὐτὴ τοῦ Χριστοῦ, τὴν ὁποία ἡ Ἐκκλησία τὴν ἐπιδοκιμάζει καὶ ἐφαρμόζει στὴν νηπτικὴ ἄσκηση τῆς ἱστορίας της. Ὅταν μιᾶ κανεὶς διαρκῶς, δὲν ἔχει τὴ δυνατότητα νὰ σταθεῖ καὶ ν' ἀκούσει τὸν ἑαυτό του, γιὰτὶ ὁ λόγος παίρνει συνήθως τὸ χαρακτήρα τῆς αὐτο-δικαίωσης, μίας διαρκοῦς ἀπολογίας ἀπόψεων, ἰδεῶν, κινήτρων πράξεων. Βέβαια ὁ λόγος εἶναι ἡ κατεξοχὴν λειτουργία τῆς ἐπικοινωνίας καὶ κοινωνίας, ὡστόσο ἡ κατάχρησή του ἀναρεῖ αὐτὴ τὴ δυνατότητα, γιὰτὶ δὲν ἀφήνει περιθώρια νὰ ἀκούσει κανεὶς τὸν Ἄλλο, εἴτε αὐτὸς εἶναι ἡ συνείδηση τοῦ ἀνθρώπου, εἴτε ὁ συνάνθρωπος, εἴτε ἡ κοινωνία.

Χρειάζεται ἐκείνη ἡ μυστικὴ θεώρηση τῶν πραγμάτων, ποὺ βασιζέται στὴν λαλοῦσα σιωπὴ. Στὴν κακία τοῦ κόσμου, στὴν ὕβρη καὶ τὴν περιφρόνηση, στὸν ἀκατάσχετο ἀκτιβισμό, ἡ σιωπὴ τῆς προσευχῆς, ἡ σιωπὴ τῆς ὑπομονῆς, ἡ σιωπὴ τῆς ἀγάπης δίνει τὸ μυστικὸ ἐκεῖνο νόημα τοῦ Οὐρανοῦ. Ἰδίως στὶς μέρες μας, τὶς τόσο πολύβουες καὶ ἐλάχιστα νηπτικὲς.

Μεγάλη Παρασκευή - Ὁ Ἱεροξεταστής

Γιατί ἦρθε ὁ Χριστὸς στὸν κόσμο; Γιατί τελικὰ σταυρώθηκε; Εἶναι Θεὸς ἢ δὲν εἶναι; Μήπως ἦταν ἀπλῶς ἓνας πολὺ καλὸς ἄνθρωπος, ποὺ δημιούργησε ἓνα ὠραῖο φιλοσοφικὸ καὶ ἰδεολογικὸ σύστημα, στὸ ὄνομα τοῦ ὁποῖου ἔγιναν τελικὰ ὁ μεγαλύτερες ἀδικίες τοῦ κόσμου;

Αὐτὲς εἶναι ἀπόψεις ποὺ ἀκούγονται κατὰ καιροὺς γιὰ τὸ πρόσωπο τοῦ Χριστοῦ. Κι ὄχι μόνο αὐτό, ἀλλὰ στὴν πράξη, γιὰ τὸ μεγαλύτερο τμῆμα τῆς κοινωνίας ὁ Χριστὸς βιώνεται ὡς μία εὐχάριστη παρένθεση στὴν καθημερινότητα, ὡς μία φολκλορικὴ ἐπιβίωση παλαιῶν ἐθίμου καὶ ἑνὸς πολιτισμοῦ ποὺ φαινομενικὰ συγκινεῖ, στὴν οὐσία δὲν ἀγγίζει ὅμως τὶς ζωές μας. Βιώνουμε ἓναν ἀκίνδυνο Χριστό, ὁ ὁποῖος δὲν μπορεῖ νὰ μεταμορφώσει τὸν τρόπο ποὺ ἀντιμετωπίζουμε τὰ πράγματα, γιατί στὴν οὐσία δὲν ἔχουμε τὴν τόλμη καὶ τὸ θάρρος νὰ ἐπιχειρήσουμε μεγάλες ἀλλαγές στὴ ζωὴ μας.

Ὁ Ντοστογιέφσκυ, στὸ βιβλίο τοῦ Ἀδελφοὶ Καραμαζόφ, βάζει στὸ στόμα ἑνὸς ἀπ' αὐτοῦς, τοῦ Ἰβάν, μία θαυμάσια ἱστορία ποὺ τὴ ἐπιγράφει «Ὁ Μέγας Ἱεροξεταστής». Ὁ Χριστὸς ξανακατεβαίνει στὴ γῆ, στὴ Σεβίλλη τῆς Ἰσπανίας, ὅταν ἡ Ἱερὰ Ἐξέταση κυριαρχεῖ. Κάνει θαύματα πάλι, συγκλονίζει τοὺς ἀνθρώπους, ἐκτὸς ἀπὸ τὸν Μεγάλου Ἱεροξεταστή, ἓναν γέρο καρδινάλιο, ὁ ὁποῖος τὸν συλλαμβάνει, τὸν κλείνει σ' ἓνα κελί, πὸ σκοτεινὸ ἀπὸ τὴ φυλακὴ τοῦ Πιλάτου, καὶ τὸν ἀνακρίνει, κάνοντας ἀναφορὰ στὰ κομβικὰ σημεῖα τῆς διδασκαλίας του, τὰ ὁποῖα φοβοῦνται οἱ περισσότεροὶ ἄνθρωποι.

Ὁ Χριστὸς ἦρθε στὴ γῆ γιὰ νὰ φέρει τὴν ἐλευθερία, ὄχι μόνο τὴν ἐξωτερικὴ-πολιτικὴ ἐλευθερία, ἀλλὰ τὴν ἐλευθερία νὰ ἀποφασίζει κανεὶς καὶ νὰ ἀναλαμβάνει τὴν εὐθύνη τῶν ἐπιλογῶν του. Ὁ Ἱεροξεταστής τοῦ λέει ὅτι ἔπρεπε νὰ δώσει ψωμὶ στοὺς ἀνθρώπους (μία κατηγορία ποὺ διατυπώνεται συχνὰ καὶ ἐναντίον τῆς Ἐκκλησίας, ὅτι δὲν ἀντιμετωπίζει τὰ κοινωνικὰ προβλήματα, λὲς καὶ αὐτὸς εἶναι ὁ σκοπὸς τῆς παρουσίας της στὸν κόσμο), γιὰ νὰ τὸν ἀκολουθήσουν ὁμαδόν. Ὁ Χριστὸς ὅμως κάλεσε ἐλεύθερα τοὺς ἀνθρώπους νὰ τὸν ἀκολουθήσουν κι αὐτὸ προϋποθέτει μία ἀντίληψη γιὰ τὴν πίστη ποὺ εἶναι ζητούμενο στὴν ἐποχὴ μας.

Ὁ Χριστὸς ἦρθε στὴ γῆ γιὰ νὰ φέρει τὴν ἀγάπη στὸν ἄνθρωπο, γι' αὐτὸ ἄλλωστε καὶ σταυρώθηκε, ἀπὸ ἀγάπη. Ὁ Ἱεροξεταστής τοῦ λέει ὅτι θὰ ἔπρεπε νὰ στηρίζει τὴ διδασκαλία Του στὸ θαῦμα καὶ τὸ μυστήριο, γιατί αὐτὰ ἐνδιαφέρουν τὸν ἄνθρωπο, ἡ μαγικὴ πλευρὰ τῆς πίστεως δηλαδή. Αὐτὴ τὴν μαγικὴ πίστη βιώνουμε ὅταν κοινωνοῦμε γιὰ τὸ καλὸ του χρόνου, ὅταν πηγαίνουμε στὴν Ἐκκλησία μόνο γιὰ νὰ μᾶς δώσει ὁ Θεὸς αὐτὸ ποὺ ἔχουμε ἀνάγκη, ὅταν σπεύδουμε ἐκεῖ ποὺ γίνονται θαύματα καὶ θεωροῦμε πὼς αὐτὸ εἶναι ἄρκετὸ γιὰ νὰ εἴμαστε καλὰ πνευματικά.

Ἡ ἀγάπη ὅμως προϋποθέτει θυσία τοῦ ἑαυτοῦ μας. Ὁ Χριστὸς ζητᾶ ἀπὸ μᾶς νὰ πάψουμε νὰ προτάσσουμε τὸ ὑλικὸ συμφέρον, τὸ χρῆμα, τὸν καταναλωτισμὸ, τὴν ἀτομικότητα καὶ καλοπέραση καὶ νὰ δώσουμε τὴν καρδιά μας, μὲ ὅ,τι αὐτὸ συνεπάγεται. Ὁ Ἱεροξεταστής λέει στὸ Χριστὸ ὅτι ἂν παραδινόταν στὸ πνεῦμα τοῦ κόσμου τούτου καὶ στὴ νοοτροπία αὐτῆς τῆς ζωῆς, κανεὶς δὲν θὰ ἐνοχλοῦνταν ἀπ' αὐτὸ καὶ ἀκόμα περισσότεροι θὰ ἀκολουθοῦσαν, ἔστω καὶ τυπικὰ τὰ βήματά Του, γιατί θὰ βολεύονταν στὴν πίστη ποὺ Αὐτὸς δίδαξε.

Αὐτὲς τὶς μέρες κυριαρχεῖ ἓνα ρεῦμα θρησκευτικότητας στὴν μιστὴ ζωὴ μας. Στὴν ὑπόλοιπη συνεχίζουμε ἀμέριμνα νὰ τραγουδοῦμε τὸ σκοπὸ τοῦ Μεγάλου Ἱεροξεταστή. «Προσμένουμε νὰ γίνεῖ κάποιο θαῦμα», ὅπως λέει ὁ ποιητῆς, χωρὶς νὰ θέλουμε τελικὰ νὰ ζήσουμε μὲ τὴν ἐλευθερία τῆς εὐθύνης, τὴ γνησιότητα τῆς ἀγάπης καὶ τὴ θυσία τῆς πίστεως. Στὴν ἄλλη πλευρὰ, ἐξακολουθεῖ νὰ μᾶς περιμένει ὁ νεκρωμένος γιὰ τὶς ἁμαρτίες μας Χριστός. Θὰ τολμήσουμε τὸ μεγάλο βῆμα ἢ θὰ παραμείνει καὶ ἡ φετινὴ Ἀνάσταση μία ἀκόμη χαμένη εὐκαιρία; Καιρὸς τοῦ σπεῖρειν, καιρὸς τοῦ θερίζειν.

Πάσχα: Ἀναζητώντας τὸ χαμένο νόημα

Ἐφτασε ξανά τὸ Πάσχα, ἑορτῶν ἑορτὴ καὶ πανηγυρις πανηγύρεων, ὅπως μας λείπει ἓνα ἀπὸ τὰ τροπάρια τῆς ἑορτῆς. Μέσα στὸν κατακλυσμὸ ὅμως μηνυμάτων, διαφημίσεων, προτιμήσεων, καταναλωτικῶν εἰδῶν, προκύπτει τὸ πρόβλημα τοῦ πραγματικοῦ νοήματος τῶν ἡμερῶν. Χάνουμε τὶς περισσότερες φορές τὸ ἀληθινὸ νόημα τῆς ἑορτῆς, τὸ ἀντικαθιστοῦμε μὲ ὑποκατάστατα, ποὺ εἶναι ὅλος αὐτὸς ὁ καταναλωτικὸς θρίαμβος, συνειδητὰ ἢ ἀσυνειδητὰ προσπερνοῦμε τὴν οὐσία καὶ μένομε στὸ κέλυφος.

Τί δὲν εἶναι Πάσχα; Πάσχα δὲν εἶναι τὸ ἀρνί, δὲν εἶναι τὸ κόκκινο αὐγό, δὲν εἶναι τὸ τσουρέκι, δὲν εἶναι ἡ λαμπάδα, δὲν εἶναι τὰ καινούρια ροῦχα, δὲν εἶναι ἡ παρουσία μας στὴν Ἐκκλησία δέκα λεπτὰ πρὶν τὸ «Χριστὸς Ἀνέστη» καὶ ἓνα λεπτὸ μετὰ. Πάσχα δὲν εἶναι ἡ λατρεία τοῦ φαγητοῦ, τὸ πανηγύρι, ὁ χορὸς καὶ τὸ ποτό. Πάσχα δὲν εἶναι οἱ σοῦβλες στὸ δρόμο, δὲν εἶναι ἡ ἀνταλλαγὴ εὐχῶν, δὲν εἶναι ἡ ἐπιστροφή στὸ χωριό. Ἦ, τουλάχιστον, δὲν εἶναι μόνο αὐτά.

Πάσχα εἶναι πάνω ἀπ' ὅλα ἡ γεύση τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ, ἡ φωνὴ τοῦ Οὐρανοῦ ποὺ ἔρχεται μέσα μας, ὅταν μεταλαμβάνουμε στὴν Θεία Λειτουργία. Τότε ἡ ψυχὴ μας, ἔστω καὶ γιὰ λίγο, μεταμορφώνεται, ἡρεμεῖ, νιώθει κάτι ἀπὸ τὴν συγγνώμη καὶ τὴν ἀγάπη ποὺ ἀνατέλλει μέσα ἀπὸ τὸν Τάφο. Τότε, νιώθουμε πὼς μ' ὅλο τὸν κόσμο εἴμαστε ἀδέλφια, γιὰτὶ μετέχουμε τοῦ κοινοῦ ποτηρίου τῆς Ζωῆς.

Πάσχα εἶναι ἡ ἀλλαγὴ τῆς ζωῆς μας, ἡ ἀνάστασή μας ἀπὸ τὰ πάθη καὶ τὶς κακίες ποὺ μᾶς δέρνουν. Δὲν ἀξίζει νὰ λέμε ὅτι ἦρθε τὸ Πάσχα κι ἐμεῖς δὲν εἴμαστε συμφιλιωμένοι μὲ τὸ Θεό, τὸ συνάνθρωπο, τὸ γείτονα, τὸν ἑαυτὸ μας, ὅτι δὲν νιώθουμε πιὸ ἐλεύθεροι ἀπὸ τὰ δεσμὰ τῆς κακίας καὶ τοῦ θανάτου. Πάσχα ἄλλωστε εἶναι ἡ συντριβὴ τοῦ ἔσχατου ἐχθροῦ τῆς ἀνθρώπινης φύσης, ποὺ εἶναι ὁ θάνατος: Θανάτω θάνατον πατήσας...

Πάσχα εἶναι ἡ ἀφορμὴ γιὰ ἐνότητα, ἐνότητα μεταξὺ τῶν λαῶν καὶ τῶν κοινωνιῶν. Δὲν γίνεται νὰ λέμε ὅτι γιορτάζουμε τὴν Ἀνάσταση καὶ ὁ πόλεμος καὶ ἡ διχόνοια κυριαρχεῖ στὶς ψυχές μας. Δὲν γίνεται νὰ λέμε ὅτι πιστεύουμε στὰ μηνύματα τοῦ Χριστοῦ καὶ νὰ ἐπικαλούμαστε αὐτὴ τὴν ιδιότητά μας καὶ νὰ συντρίβουμε λαούς, ὑπολήψεις, συνειδήσεις, συνανθρώπους, πλησίον, ἀδελφούς μας. Δὲν γίνεται νὰ κάνουμε Πάσχα μὲ κακία γιὰ τοὺς ἄλλους, ὅποιοι κι ἂν εἶναι αὐτοί, ὅ,τι κι ἂν μᾶς ἔχουν κάνει!

Πάσχα δὲν μπορεῖ ὅμως νὰ νοηθεῖ καὶ μακριὰ ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία. Ὅλα ὅσα περιλαμβάνει τὸ φολκλορικὸ καὶ παραδοσιακὸ μέρος τῆς ἑορτῆς, ἀποκρυσταλλώνονται μὲ τὴ βίωση τῆς Πασχαλινῆς χαρᾶς μέσα στὴν Ἐκκλησία. Ἄν δὲν ἀκουστοῦν οἱ καμπάνες τ' Οὐρανοῦ μέσα στὶς ψυχές μας, ἂν δὲν νιώσουμε ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι παντοῦ, ἀλλὰ κυρίως στὸ χῶρο τοῦ Ναοῦ, μικροῦ ἢ μεγάλου δὲν ἔχει σημασία, τότε εἶναι σὰ νὰ γιορτάζουμε ὅπως οἱ Ἰουδαῖοι, ποὺ σταύρωναν ἓναν Ἀθῶο καὶ δὲν ἔμπαιναν μέσα στὴν αὐλὴ τοῦ Πιλάτου γιὰ νὰ μὴ μολυνθοῦν!

Τὴν ὥρα τοῦ Πάσχα ἡ φύση βάζει τὴν πιὸ καλὴ καὶ πιὸ γλυκιά τῆς ὥρα. Ἡ Ἀνάσταση ἀποτελεῖ τὴν κορυφαία γιορτὴ τοῦ πολιτισμοῦ μας γιὰτὶ ἀποτυπώνει τὸ θρίαμβο τῆς ἀγάπης καὶ τῆς ζωῆς: ὁ Χριστὸς ἀγαπᾷ τὸν καθέναν ἀπὸ μᾶς καὶ ζεῖ ἀναστημένος γιὰ τὸν καθέναν ἀπὸ μᾶς. Μᾶς καλεῖ νὰ ξαναβροῦμε τὸ ἀληθινὸ νόημα τοῦ Πάσχα, τὸ ὁποῖο φωλιάζει στὴ Λαμπριάτικη ἀτμόσφαιρα, ὄχι μόνο ἐξωτερικά, ἀλλὰ κυρίως ἐσωτερικά. Γιὰτὶ ἐκεῖ βρίσκεται τὸ μόνο καὶ ἀληθινὸ νόημα, στὴν μεταμόρφωση τῆς καρδιάς μας, μὲ τὴ χάρη τοῦ Θεοῦ. Ἔστω καὶ γιὰ μία ἡμέρα, Χριστὸς Ἀνέστη!

**Τινὰ ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐλήφθησαν ἐκ τοῦ Διαδικτυακοῦ τόπου τῆς Ἱεραῆς Μητροπόλεως Δημητριάδος.*

Πηγή: http://users.uoa.gr/~nektar/orthodoxy/explanatory/holy_week.htm